

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Dunajski vtisi

Dunaj, 22. oktobra.

Če prisluškuješ kavarniškim razgovorom, ti udarjajo od časa do časa s krepkejšim poudarkom »devizna zaporac«, »šilling«, »Ehrenfest« in »Schober«. Živahni Dunajčani ne politizirajo več v toplih separejih dunajskih kavarn samo za sport, temveč debata teče nenavadno živahno in temperamentno, ker se suče okoli vprašanj, ki zadevajo živo v življenjski obstoj razgretih debaterjev. Malokdaj kakor danes, čuti Dunajčan, da je od rešitve državnih problemov, ki so danes na dnevnem redu, odvisen tudi njegov lasten obstanek. Zdi se ti, kakor da je z ustnice Dunajčanov izginila njihova znana hudomušnost in na njihovih obrazih bereš znake skrbi, kaj bo.

Avstrija se danes v resnici bori za svoj obstanek, bori se za svojo valuto, in ta borba nalaga vsem slojem tako velike žrtve, nove davke in znižanje plač, da so pričeli čutiti breme dotedanje, več ali manj lahkomišljene politike prav vsi in da se jim polagoma odpira pogled v resničen gospodarski in mednarodni položaj današnje Avstrije. Vsak povprečni Avstrijec se je pričel zavedati, da je Avstrija pač to, kar je, država 6 milijonov ljudi, odvisna od svojih sosedov, in da je bila dotedanja avstrijska politika, ki ni računala s tem resničnim položajem, zgrešena. V zunanje-političnem pogledu je Avstrija lahkomišljeno lavalala med načrti o restavraciji habsburške monarhije in o priključitvi k Nemčiji — to dela seveda tudi danes — v finančni politiki pa je vladala nenavadna razsipnost. Črtanje reparacij, velika posojila v Zenevi in stalno ljubimkanje Francije, ki hoče na vsak način preprečiti Anschluss, se bili zapeljiva mamila, ki so zapeljala Avstrijo v nekako finančno brezbrzičnost in, lahko rečemo, razsipnost. Danes mora Avstrijec nenadoma prevzeti vsa bremena za ozdravljenje državnih finauc, ki bi se bila lahko razdelila na prejšnja leta. Značilno je, da so se splošno Avstrijci vdali v sedanjo usodo in da prenašajo zahtevane žrtve več ali manj vdano. »Smo pač majuni!«, tako ti priznavajo v razgovoru.

Kako je Avstrija navezana na sosedne države, se je pokazalo, ko je finančni minister proglasil devizno zaporo. Radi strogega nadzorstva, ki ga je uvedla državna banka nad deviznim prometom, je zastal ves promet z inozemstvom in Dunaj bi kmalu ostal brez živila. Trgovci z živili so zagrozili celo z zaprtjem trgovin, ako vlada ne omili devizne zapore! Državna banka ni razpolagala z aparatom, ki je potreben za nadziranje in reševanje prošenj za izvoz deviz. Vlada hoče na vsak način omejiti na minimum uvoz iz inozemstva, zboljati trgovinsko bilanco, pomagati domači industriji in in s tem omejiti brezposelnost. Iz izjav uradnih organov je razvidno, da namerava vlada predvsem omejiti uvoz živine, da bi dvignila cene domače živine in s tem pomagala posebno gorskim krajem, kjer se čedalje bolj oglašča beda.

Vladi dela velike preglavice ne samo veliko število brezposelnih industrijskih delavcev, temveč še bolj velika nezadovoljnost na kmetih radi nizkih cen poljskih pridelkov. Večno nasprotno med Dunajem in deželo se čedalje bolj poostrojuje. Heimwehr izrablja na vso moč to nerazpoloženje na deželi. Starhemberg, ki je bil z drugimi organizatorji radi septemberske vstaje obdožen kar veletizade, je danes prost in ima po deželi agitacijske shode proti vladi in parlamentarizmu. Kdo ve, ali se ne bo ta popustljivost napram Heimwehru še kdaj maščevala? Dr. Pfrimer že čaka v Monakoremu in celo nemški listi poročajo, da bo avstrijski narodni socialisti in heimwehrovci v zadnjem času prejeli velike vsote denarja iz Nemčije za novo akcijo. Agitacija proti Dunaju se vrši pod najrazličnejšimi gesli. Dunaj je rdeči Dunaj je središče izmozgovalcev dežele, mesto visokih plač, leglo korupcijskih bank, kakor Creditanstalt! Agitacija se je že tako razvila, da je moral poseči vmes sam kancler dr. Buresch, ki je na nekem zborovanju potolažil avstrijske kmete, češ da visoki državni uradniki kakor tudi on sam niti zdaleč ne prejemajo plač, ki jih navajajo heimwehrovci, in da je s odpuštom 25 direktorjev in z znižanjem plač preostalih od 100.000 šillingov (nad 800.000 Din), zapričel odločno akcijo za sanacijo Creditanstalta. Objubil je, da bo krivice tega poloma strogo kaznoval. V resnici je večina že pobegnila v inozemstvo in publiko še danes begajo sloviti dunajski »žurnalci« s senzacijami o izdajanju in preklicu tirailice za generalnim ravnateljem Ehrenfestom. Javnost slutiti, da se bo tudi zadeva Creditanstalta likvidirala na tistem, kakor se je heimwehrovski puč...

Sicer je Avstriji obljubljeno posojilo 60 milijonov šillingov, in še iz Francije! Če Francija torej zaupa Avstriji, zakaj bi drugi ne? Seveda je to v prvi vrsti politično posojilo. Angleška banka in Banka za mednarodna izplačila v Baslu sta podaljšali za tri mesece posojilo v znesku 190 milijonov, nekaj je morala torej storiti Francija, da ne vrže Avstrije v naročje Anglije ozir. Nemčije. Ali je Francija zahtevala glavo zunanega ministra Schobra, ki se smatra za početnika carinske zveze in zaveznika Heimwehra, ni znano. Mimogrede bodi omenjeno, da se najnovejša akcija proti Schobru splošno pripisuje msgr. Seiplu, ki je odločen nasprotnik Schobrove germske politike in je bržkone uvidel, da je ta trenutek, ko mora Avstrija iskati pomoč v Franciji in jo je že tudi prejela, ugoden za odločilno potezo proti Schobru. Dr. Seipel je vselej iskal zaslonbo v Franciji in z njeno pomočjo je l. 1922, tudi rešil Avstrijo pred finančnim polomom. Danes ni Francija sicer dala denarja njemu, pač pa gotovo pod pogojem, da avstrijska vlada sprejme smernice Seiplove zunanje politike, ki vodijo v Nemčijo le po dolgih ovinkih.

Laval v Washingtonu

Francoski ministrski predsednik jako samozavestno naslopa

Pariz, 23. okt. AA. Predsednik francoske vlade Laval je na pozdrav newyorškega župana odgovoril to-le:

»Srečen sem bil, ko me je predsednik Združenih držav G. Hoover povabil, naj bi ga obiskal. Francija je razumela, da ta gesta ni le izraz staroga in močnega prijateljstva med njo in Združenimi državami severne Amerike, marveč da se ameriška vlada obrača nanjo, ker je Francija ostala v splošni zmedbi zdrava. Francija je ohranila svoje silo s svojim delom in varčevanjem. Zato pa je treba odbiti smešno obtožbo, češ da je Francija do hegemonije v Evropi. Ta očitek se sploh pogosto uporablja proti Franciji. Dejstvo je, da je Francija miroljubna. Naša preteklost in naš položaj nam nalagata, da smo oprezní. Mi ne želimo, da bi kršili dostojanstva niti enega naroda sveta. Nam je le do tega, da se obrani mir. Seve smo pri tem za to, da živimo v varnosti. Narodi in vlade morajo razumeti, da varnost ni v obrazcih in sklepih, marveč da se je treba organizirati. Če se bodo Združene države sporazumele s Francijo, potem lahko računamo na trajno sodelovanje in se lahko nadejamo boljše bodočnosti.«

Nato je Laval pozdravil predstavnike civilizacije, ki je milijonom in milijonom dala materialno in moralno blagostanje. Združene države so s svojim delom in trudom mnogo pripomogle do mednarodne solidarnosti in do zblizanja med narodi. S tem so dale pobudo za čisto nove doktrine in dolžnosti modernih držav.

Na kraju je Laval izjavil, da se bo ameriški narod, ki ga dihtja poleg smisla za stvarnost še plemenitost in globok idealizem, prav gotovo odzval pozivom k solidarnemu delu, ki bi mu prišli iz starega sveta.

Amerika ugotovi Franciji v vprašanju varnosti?

Pariz, 23. okt. AA. Havasov poročevalec v Washingtonu poroča, da je v tamošnjih vladnih krogih v zadnjem času nastala izprememba in da je vlada Združenih držav pripravljena upoštevati potrebe in želje, ki jih ima Francija zaradi svoje varnosti. Zdi se, da bo zunanji minister Stimson sprejel načelo čim bližjega sodelovanja med Francijo in Združenimi državami na področju mednarodnega mira. Razgovori med predsednikom Združenih držav Hooverom in ministrskim predsednikom Lavalom bodo v prisotnosti zunanjega ministra Stimsona in dveh prevajalcev takorekoč med štirimi očmi. Prvotno nameravana misel o sestavi

mešane komisije iz francoskih in ameriških strokovnjakov je bila odbita.

Ugoden vtis v Parizu

Pariz, 23. okt. AA. Vest o toplem sprejemu Lavalu v Ameriki je zelo dobro vplivala na francosko javno mnenje ter je že zdaj ustvarila povoljno ozračje za predstoječa pogajanja. Listi poudarjajo važnost pogajanj, ki jih bo imel Laval in pravijo, da ta pogajanja ne bodo brez težkoč. Listi izražajo zaupanje predsedniku Lavalu ter pišejo, da ima Laval vse tipične dobre lastnosti Francoza. Čestitajo mu, da je takoj v začetku jasno in precizno postavil problem varnosti, ki je s francoskega stališča kapitalne važnosti.

Optimistično razpoloženje

Laval bo uspel s svojimi zahtevami

Washington, 23. okt. tg. Zunanja slika sprejema Lavalu v Washingtonu je prav ameriška: streljanje s topovi, manevri letal v zraku, častne straže na konjih pred stanovanjem Lavalu in poseben damski komite za gđ. Lavalovo. Nekateri pa opozarjajo tudi na dve slabi znamenji: tatvino nakita na ladji »Ille de France« in nenadno smrt nekoga člana sprejemnega odbora Trinceja ravno pri pozdravljanju Lavalu. Javnost pa za stvar ni posebno vneta. Spalir občinstva je le redek, časniki pa pišejo manj navdušene komentarje, morda radi zadnje francoske atake na ameriški dolar, ki jo imenujejo spekulativno. Bistveni problem sporazuma Lavalu s Hooverjem ostane vprašanje varnosti. Francozi pa ne zahtevajo direktne pomoči Amerike za primer napada na Francijo, temveč

samo hočejo, da se Kellogova pogodba spopetni potom čisto juridičnega konzultativnega pritiska, kateremu se tudi Hoover ne upira več toliko. Če Amerika pristane na to, je Francija pripravljena, da se Hooverjev moratorij podaljša za več let, če se uvede v Nemčiji gotova finančna kontrola, kar pa Hoover zaenkrat še odklanja. Laval predlaga, da se v enakih odstotkih skrajšajo reparacije in vojni dolgovi ter znižajo vojni proračuni, kar pa ne bi pomenilo zmanjšanja efektivne vojaške sile. Z Mellonom se bo Laval pogajal o novi razdelitvi zlata in o valutni konferenci, pri čemer pa bo izključeno vprašanje bimetalizma. V splošnem prevladuje optimizem za novo kooperacijo v teh vprašanjih.

Propagandni polet Italijanov v New York

Polet izvede Balbo s 24 avijoni

Rim, 23. okt. l. Iz dobro poučenih krogov poročajo, da pripravlja italijanska vlada velik polet preko Oceana. Ministrstva so že izdelala natančen program za ta polet, katerega se bo pod vodstvom generala Balba udeležilo 24 največjih avijonov in hidroavijonov. Polet bi se izvršil v treh etapah, in sicer: Orte Bello—Lisbona—Azori—New York. Aparati bi bili istega tipa, ki je služil za polet italijanskih avijatičarjev v Brazilijo. Celokupna posadka znaša 96 ljudi, ki spadajo med najbolj

izvežbane letalce.

V inozemskih krogih listi Italiji niso naklonjeni. Vse govori med drugim, da se bo polet izvršil istočasno, ko se bo nahajala v Združenih državah tudi italijanska finančna komisija pod vodstvom grofa de Volpia, ki bo skušal najeti večje posojilo. General Balbo ima nalog, po teh vestih, da prileti v New York ravno v psihološkem trenutku, da bo vplival na ugoden potek pogajanj.

Polom največje romunske banke

Bukarešt, 23. okt. l. Panika, ki jo je povzročil krah največje romunske banke Marmoroš, traja neprenehoma dalje. Danes je bilo javljeno, da sporazum med ravnateljem banke in vlado še ni dosežen in da bo banka ostala zaprta do prihodnjega torka. Številni vlagatelji so se ves dan drenjali okrog centrale in njenih 14 bucareških podružnic in strahu, da banka vendar le ne propade in potegne s seboj v prepad nebroj malih vlagateljev in gospodarskih podjetij. Razburjenost se je razširila tudi na deželo. Vest, ki neprestano prihaja iz province, potrjujejo, da 27 podružnic, katere ima ban-

ka po vsej državi, neprestano oblegajo številne množice vlagateljev, ki s strahom pričakujejo odločitve iz prestolice. Banka ima tudi v inozemstvu 13 podružnic, tako da bi imela katastrofa nedogledne posledice.

Finančni minister Argetoianu je zahteval, da država prevzame vse dolgove banke, medtem ko guverner Narodne banke to odklanja, ker noče obremenjevati Narodne banke, ki itak komaj vzdržuje ravnotežje na romunskem finančnem trgu. Oba sta se zatekla v Sinajo h kralju.

Balkan se konsolidira

Lepi rezultati balkanske konference

Istanbul, 23. okt. l. Balkanska konferenca se bliža koncu. Ko je bil enkrat sprejet princip obvezne arbitraže, je bil prav za prav že dosežen poglavitni cilj sedanjega zasedanja. Tekom današnjega dne je konferenca sestavila posebno politično komisijo, ki bo nadaljevala delo in se bavila izključno z vprašanji mednarodnih manjšin, katerega ni bilo mogoče razmotrivati na konferenci sami. Prav tako se je sestavil tudi poseben pododbor, ki bo izdelal načrt za redne sestanke zunanjih ministrov balkanskih držav po zgledu sestankov Male antante. Ta posebno komisija se bavi s predlogi, kako bi bilo mogoče izdelati enotno carinsko tarifo za one pridelke, ki so vsem balkanskim državam skupni, predvsem pa za žito in za tobak. Nadalje so bili pozvani nekateri pravni izvedenci, da proučijo predpogoje za zedinjenje poedinih zakonikov na Balkanu. Seveda je

Verjetno je, da bo sedanji položaj spravil na površje dr. Seipla. Morda bi se bilo to tudi že zgodilo, ako bi ne bil na levici, s katero so danes sprito težkega položaja delavstva neobhodno potrebni kompromisi, tako hud odpor proti njemu.

Posojilo je že prešlo točno definicijo in se imenuje »deficitno«. Z njim namerava vlada v prvi vrsti sanirati državne finance in podpreti šilling. S to označbo so hoteli kritiki reči, da se težka bremena, ki jih je država naložila za uravnoteženje državnega proračuna uradništvu in davkoplačevalcem, ne bodo olajšala; kajti uravnotežen je le proračun za l. 1932, ki izkazuje vsaj na papirju 2 milijona prebitka, med tem ko je tekoči proračun močno pasiven.

slednje vprašanje tako obsežno, da zahteva še dolgega studija. Danes so bili delegatje balkanske konference sprejeti na istabolijski univerzi, kjer jim je rektor izrazil svoje čestitke na balkanskem kulturnem delu, ki ga vrše. Oni so pionirji velike zamisli. Če bodo vztrajali, se oficialni krogi ne bodo več mogli držati ob strani, ampak bodo morali sprejeti do sedaj dosežene rezultate in pogumno nastopiti od njih že izhujeno pot ter pripravljati boljše bodočnost za vse narode na Balkanu.

Za zblizanje med Bolgarijo in Grčijo

Sofija, 23. okt. l. Glavni ravnatelj za dolgove Stojanov je danes sprejel domače in inozemske zastopnike tiska, in jim je v imenu vlade izjavil, da se pogajanja med Grčijo in Bolgarijo za ureditev spornih vprašanj ugodno razvijajo. On da je prepričan, da se bo koncem prihodnjega tedna podpisala predhodna pogodba. S tem bodo odstranjene tudi zadnje težave, ki bodo še utrdile zblizanje med obema državama. Šele, ko bo to vprašanje rešeno, ko bo bolgarski narod, posebno pa tisti del, ki se mora izseliti iz Grčije, videl, da se njegove pravice niso zmanjšale, bo mogoče misliti na razne oblike sodelovanja, tako recimo za ustanovitev monopolnega bloka za tabak, ki bi zajel vso Grčijo, Bolgarijo, Turčijo in obenem tudi Jugoslavijo.

Obseg amnestije

Sofija, 23. okt. l. Razgovori med predsednikom vlade Mušanovom in pravosodnim ministrom

Japonska popušča

London, 23. okt. tg. Kakor poroča Reuter iz Tokia, je dobila japonska delegacija pri Zvezi narodov instrukcije, da bo Japonska začela umikati svoje čete iz Mandžurije in da bo ta umik do železniške črte končala morda v treh tednih, če je Kitajska pripravljena priznati prevzete pogodbene dolžnosti in če bo ustavila protijaponsko agitacijo.

Turčija v območju sovjetske politike

Moskva, 23. okt. 2. Agencija Tass poroča, da je ljudski komisar za zunanje zadeve Litvinov, snoči odpotoval v Turčijo, da vrne službeni obisk Tefvik Rudži beja.

Moskva, 23. okt. tg. Priliko, da odpotuje Litvinov v Angoro, kamor ga bo spremljal moskovski turški poslanik Ragib bej, porabljajo listi za to, da posebno naglašajo dobre prijateljske odnose med obema državama. Turčija, katere geografski položaj otežuje imperializem, da bi obogateli na račun Turčije, ne more politično ničesar pričakovati od Zveze narodov in ravno tako tudi nobene pomoči od imperialističnih držav. Razvoj Sovjetske unije bo kmalu tolik, da bo mogla ta socialistična država nuditi Turčiji gospodarsko pomoč s svojo tehniko in svojimi skušnjami.

Reforma španskega šolstva

Pariz, 23. oktobra. AA. Havas poroča iz Madrida: Po daljši razpravi o raznih izpreminjavalnih predlogih je španski parlament sprejel člen ustave, ki ureja jezično vprašanje šolskega pouka. Za je glasovalo 143 poslancev, proti pa 67. Po tem členu sme biti pouk v avtonomnih pokrajinah v jeziku dotične pokrajine. Vendar je kastiljsko narečje obvezno v nižjih in srednjih šolah v vseh glavnih mestih avtonomnih pokrajin.

Zlata zaloga Francije

Pariz, 23. oktobra. AA. Zlati zaklad francoske narodne banke se je pomnožil za 1615 milijonov zlatih frankov. Kritje je naraslo s 54,79 na 55,07%.

Vrbenovom, glede amnestije političnih zločincev, trajajo dalje. Do danes še ni bilo mogoče doseči kak sporazum z ozirom na osebe, katere naj se amnestirajo. Zagotovljeno je, da bosta amnestirana bivši minister Atanasov in Stojanov, ki se nahajata v inozemstvu, medtem, ko je vprašanje glede treh ministrov kabineta Stambolijskega, namreč Obova in Todoreva še vedno odprto. Tudi slednja dva se nahajata še v inozemstvu. Načelno bi bilo prav lahko zagovarjati amnestijo za vse bivše pristaše zemljoradnikov, toda nekateri so se, tako piše »Utro«, za časa svojega bivanja v inozemstvu pečali s političnim delovanjem, ki ni bilo vedno v prilog bolgarske države. Isto velja tudi glede komunizma. Soglasnost je dosežena za amnestiranje velikega števila komunistov, toda niti en član vlade ni zato, da bi se amnestirali vsi, torej tudi tisti, ki delajo na destrukciji bolgarske države.

Upor na Cipru

Grško prebivalstvo zahteva združenje z Grčijo - Uporniki zažgali palačo angleškega guvernerja

Rim, 23. okt. ž. Listi prinašajo podrobno poročilo o nemirih na Cipru. Grško ljudstvo, ki je v pretežni večini naseljeno v tem otoku, zahteva, da se Ciper priključi Grčiji. Ta otok je Velika Britanija leta 1878. okupirala, v svetovni vojni leta 1914. ga je ponovno anektirala in je bil pod formo trajnega protektorata leta 1925. proglašen za britansko kolonijo. Istega leta se je razvil iredentistični pokret na Cipru, ki je bil zelo močan. Grško ljudstvo je po svojih verskih poglavarjih trikrat poslalo proteste v London. Izgleda, da je bila britanska vlada pred dvema letoma pripravljena, da da Cipru avtonomijo, pa se je morala pred parlamentom in pred britansko javnostjo umakniti. Grški delegatje iz Cipra so se vrnili tedaj iz Londona praznih rok. To je še razširilo iredentistično propagando. Preteklo leto je bil poslan v London memorandum, v katerem so grški prebivalci Cipra odkrito zahtevali priključitev otoka k Grčiji. Istočasno se je pa vršila velika iredentistična propaganda. Skoraj vse ljudstvo otoka, ki šteje 300.000 oseb, je organizirano v grški nacionalni stranki. Situacija je zaradi te propagande postajala vedno bolj napeta in je snoči izbruhnil upor v Nicosiji.

Po nekem zborovanju so bile prirejene velike demonstracije in demonstrantje so v velikih skupinah krenili pred stanovanje angleškega guvernerja. Trije člani eksekutivnega odbora, ki je pridržen britanskemu guvernerju, so sprejeli od demonstrantov resolucijo in jo predali guvernerju, ta pa je njihovo zahtevo, da se Ciper priključi Grčiji, odločno odbil. Razburjenje je zaradi tega narastlo in demonstranti so začeli oblegati vladno poslopje. Z vseh strani je letelo kamenje na okna guvernerjevega stanovanja. Voditelji demonstrantov niso mogli preprečiti napada, pa tudi policija jih ni mogla razgnati s pendreki ter je bila končno prisiljena streljati v ljudstvo. Pozno v noč je uspelo demonstrantom, da so zažgali

vladno palačo, ki je zgorela do tal. Po vesteh, ki prihajajo z otoka, je situacija zelo resna in se je upor razširil na ves otok. Društvo orientalskih telegrafistov je zaprlo vse telefone in brzojavne ter funkcionira edino še postaja v Larnoci. Če zaprejo tudi to postajo, bo Ciper popolnoma ločen od vsega sveta. Britanska oblast je zahtevala od vlade v Londonu, da takoj odpošlje nekoliko vojnih ladij in okrepitev britanski posadki na Cipru. Do sedaj se je nahajal na otoku Cipru samo en polk britanske vojske, prišli pa so že nekateri oddelki iz bližnjih otokov. Prav tako sta bili s Kreta dirigrani dve križarki na Ciper s 24.000 vojaki. Po še nepotrjenih vesteh prenašajo letala vojake na Ciper z Malte in Aleksandrije.

London, 23. okt. tg. Nemiri na otoku Cipru se iz glavnega mesta Nikozije in glavnega pristanišča Larnake širijo dalje proti obali. Zenske in otroke spravljajo na varno na ladje. Dasi prebivalstvo ne skriva več svoje vroče želje za združitve z Grčijo, se na zunanjo označujejo nemiri, kot da so nastali zaradi neke vladne odredbe za zvišanje carinskih tarif. V Nikoziji so potem fanatiki zažgali vladno poslopje. Zvečer so policijo obmetavali s kamenjem. Brzojavna zveza z otokom je prekinjena.

Venizelos graja voditelje ustaje

Atene, 23. okt. tg. Venizelos izjavlja, da med Grčijo in Anglijo ne obstoja nobeno vprašanje glede Cipra. To vprašanje se mora rešiti samo med Anglijo in prebivalstvom Cipra. Do sedaj so prebivalci Cipra porabljali samo mirna sredstva, katera priznava tudi angleški literarni svet v političnem boju. Zalibog pa so sedaj na otoku segli tudi po zločinskih nasiljih, zaradi česar je treba računati s tem, da bo prenehala angleška tele-

ranca. Venizelos resno graja voditelje ciprškega pokreta in priporoča tudi listom, naj grajajo izgrede, ker niti ne more verjeti, da bi se moglo Anglijo s takimi nasilji prisiliti, da bi izpolnila nacionalne želje ciprskih prebivalcev. Danes je Venizelos poklical v Atene tudi grškega generalnega konzula s Cipra. Nekateri atenski listi pa so že opustili dosedanje rezervo, hvalijo nastop ciprskih prebivalcev in izjavljajo, da je sedaj nastalo vprašanje priključitve Cipra k Grčiji mednarodno vprašanje, četudi bo Anglija še ohranila svoje gospodstvo nad otokom.

Angleško vojaštvo hiti v letalih na pomoč

London, 23. okt. tg. Admiraliteta objavlja, da je danes dopoldne dospel v Pafos na Cipru angleški rušilec »Acasta«, angleška križarka »Strophshire« pa v pristanišče Limasol. Razen tega sta bili poslani še dve drugi bojni ladji, ki bosta še danes dosegli otok. V Nikozijo je dopoldne sedem letal dospel iz Aleksandrije in izkrcalo 150 angleških vojakov egiptškega polka. Policija in vojaške čete so v Nikoziji okoli vladnega poslopja zgradili žične ovire. Ponoči je v drugih krajih na otoku večkrat prišlo do izgrede. Vladni poveljniki v Limasolu je prosil za pošiljatev angleških čet, ker so vstali ponoči zažgali njegovo hišo ter napadli in izropali tovarne avtomobile, s katerimi so prevažali živila za angleške čete. V Angliji upajo, da bodo poslani čete in vojne ladje zadostovale, da se vstaja zadušijo. Reuter poroča, da se od 350.000 prebivalcev otoka, od katerih je 70.000 mohamedancev, udeležuje protiangleškega gibanja samo 15.000 ljudi. Mnogi demonstranti so kot dobrovoljci služili na strani Grčije v balkanski vojni.

Vprašanje brezposelnosti

VI.

Dovolite mi, gospod urednik, da tudi jaz nekoliko prispevam k javni diskusiji o vprašanju brezposelnosti.

Za omiljenje brezposelnosti so potrebne radikalne preuredbe sedanjega nastavljanja delovnih moči v vseh podjetjih, državnih kakor privatnih.

Kot prehranjevalca družine se je vedno smatralo moža, le v redkih slučajih, mogoče 1 pro mite, bi bila to žena; zato tudi mislim, da bi bilo popolnoma v redu, ko bi se dala prednost pri nastavljanju delovnih moči moškim. Žal se pa to izvaja obratno.

Komaj doseže deček 19. leto starosti, ima že obveznosti napram državi. V slučaju sile, če je domovina v nevarnosti itd., se postavi moža, da jo brani. A komaj nastane mirna doba, se odpru vrata za vse mogoče službe v državni upravi, kakor v privatnih podjetjih, nežnemu spolu.

Nisem sovražnik ženskega spola, a hudo mi je, kadar vidim žensko zaposleno kot drž. uradnico, ko pa vidim obenem toliko zmognih mož brezposelnih. Enako miho se mi stori, ko vidim v privatnih podjetjih, n. pr. po trgovinah po 4—5 brhkih mladih gospodičen za prodajalno mizo, ko bi zadostovala ena, kvečjemu dve dobri moški moči. Isto je po pisarnah privatnih podjetij.

Ze narava sama človeka vodi in mu vzbuja željo po lastnem ognjišču, a izpolnitev te želje se današnjim uradnicam in prodajalkam vedno bolj odmika, ker resnih ženinov ni, a same toliko ne zaslužijo, da bi lahko držale kuharico in brezposelnega moža.

Moj predlog bi torej bil:

1. Da se izločijo vse ženske moči iz privatnih, in do največje možnosti tudi iz državnih služb.
2. Da se vsa prosta mesta zasedejo po moških močeh.
3. Da se moški nastavljeni v državni kakor privatni službi tako plačajo, da jim bo možno stanu primerno živeti in po gotovi dobi državati družino.
4. Da se ustanovijo gospodinjstvi tečaji, (za manj premožne brezposelnice), v katerih naj bi se bodoče žene učile gospodinjstva v obsegu malega človeka, t. j. za družino z mesečnimi prejemki do 2000 Din.
5. Da se odtegne vsakemu neoženjenemu službeniku z mesečnimi prejemki preko 2000 Din 3% za sklad, s katerega bi dobivale podporo potrebna dokleta in vdove s premalo pokojnino, zato ker so brezposelne.

Vem, da sem malo globoko zagrabil, ali ne pomaga nič, ugibati, se posvetovati in hoditi okoli perečega vprašanja kakor mačka okoli vrele kaše, brez dejanja, se pravi ogenj z bencinom gasiti.

Ce so pa to le besede v puščavi kričeha in merodajni činitelji gluhi, potem pa res ne vem, če ne bo treba vojno obveznost raztegniti še na ženski spol, da vsi skupaj zginejo s pokvarjenega površja.

Serviles.

VII.

Z Vašim uvodnim člankom v »Slovenec« z dne 18. t. m. se popolnoma strinjam, obenem si pa dovoljujem še par pripomb.

Brezposelnost ni le rana, na kateri boleha posameznik, temveč splošno zlo. V prvi vrsti trpi najbolj družinski oče, ako je on brezposeln. Ako so sinovi in hčere brezposelne, in to še v osemnajstem, dvajsetem letu in čez, trpe starši, trpeli pa bodo tudi sinovi in hčere tudi v slučaju, da si dobe delo. Kak delavec pa bo, kdor začne šele delati, ko je čez 20 let star. Ne bo se mu veliko ljubilo ter bo raje potepuh, v breme splošnosti. Kak rod, bo nastal iz te brezposelnosti?

Zato sem tudi proti brezposelnim podporam. Ako že država ali kaka druga ustanova prispeva za brezposelne, mora zahtevati za brezposelno podporo tudi delo. Saj je še vedno kje kaka pot, kak hudo-urnik, ali kaj drugega urediti, ali kar si že bodi, samo da ne žive od miloščine, kar ponižuje človeško dostojanstvo.

Nekaj novega za volilne agitatorje

London, 23. okt. AA. Bolni vodja liberalne stranke Lloyd George, je imel v svojem stanovanju volilni govor. Posneli so ga na gramofonske plošče. Govor bodo ponavljali za časa volilne kampanje v govornikovem volilnem okraju in drugod.

Pregled davčnih dohodkov iz trošarin in taks

Beograd, 23. oktobra. I. Davčni oddelek finančnega ministarstva je objavil primerjalni pregled plačanih državnih trošarin in taks za mesec december 1931. Iz tega pregleda sledi, da je bilo vplačanih: trošarine za mesec september 1931 69.425.454 Din 73 par, med tem ko je bilo v državnem proračunu predvideno 66.916.666 Din 66 p. Iz tega sledi, da znaša preostanek za mesec september na trošarinah 2.508.788 Din 7 par.

V septembru 1930 je bilo vplačanih državnih trošarin 88.379.849 Din 33 par, torej je bilo v septembru 1931, ako ga primerjamo s septembrom 1930, na trošarinah manj vplačanih 18.954.394 Din 60 par.

V prvih šestih mesecih proračunskega leta 1931/32 je bilo vplačanih na državnih taksah vsega 387.581.529 Din 54 par, med tem ko je bilo v proračunu predvideno vsega skupaj 401.499.599 Din 96 par. Primanjkljaj v primerjanju s proračunom znaša torej 13.918.470 Din 52 par.

V prvih šestih mesecih proračunskega leta 1930/31 je bilo na državnih trošarinah vplačano 428.562.592 Din 88 par, iz česar sledi, da je bilo lani vplačanih več 41.281.063 Din 34 par.

V taksah je bilo vplačano v mesecu septembru 1931 pod postavko splošnih taks 66.144.125 Din 82 par, medtem, ko je bilo v proračunu predvideno 78.458.333 Din 33 par. Meseca septembra lanskega leta pa je bilo državnih dohodkov pod postavko taks 72.824.799 Din 32 par.

V vozarinskih taksah je bilo v septembru vplačanih 25.655.355 Din 22 par, medtem, ko je

bilo v proračunu predvidenih 25.308.333 Din 33 par. V septembru lanskega leta pa je bilo na vozarinskih taksah vplačanih 25.673.120 Din 33 par.

Ako sestavimo splošne in vozarinske takske, ki so vplačane v mesecu septembru letošnjega proračunskega leta, dobimo skupen znesek 91.799.481 dinarjev 4 par, medtem, ko je proračun predvidel dohodek 103.766.666 Din 56 par, tako, da znaša primanjkljaj napram proračunu 11.967.185 Din 62 p.

Dohodki, ki izvirajo iz splošnih in vozarinskih taks za september lanskega leta, pa so znašali 98.497.919 Din 65 par, tako, da je bilo lani več vplačanih 6.698.438 Din 10 par.

Dohodek splošnih taks za prvih šest mesecev letošnjega proračunskega leta znaša torej 424 milijonov 602.145 Din 65 par, medtem, ko znašajo dohodki za šest prvih mesecev lanskega proračunskega leta 455.501.029 Din 25 par. Skupen dohodek iz vozarinskih taks za prvih šest mesecev letošnjega proračunskega leta znaša 153.374.804 Din 34 par, za isto dobo lanskega leta pa je znašal 153.590.082 dinarjev 76 par. Skupen dohodek splošnih in vozarinskih taks v prvih šestih mesecih letošnjega proračunskega leta znaša 581.276.949 Din 99 par, medtem, ko je bil v proračunu predviden dohodek 622.599.599 Din 99 par. Skupen primanjkljaj v splošnih in vozarinskih taksah znaša torej 41 milijonov 323.049 Din 97 par.

Za isto dobo lanskega leta je znašal skupen dohodek iz splošnih in vozarinskih taks 610.211.112 Din 1 par, torej za 28.934.162 Din več, kot pa lanske leto.

nikarjev in sploh nam manjka ljudi, ki bi se znašli v položaju in znali stvari in razmere preccnti kakor v resnici stoje. A najhušje je, da nimamo ljudi, ki bi svojo osebnost bili pripravljeli postaviti za dobro stvar, ki bi se znali žrtvovati. Ljudstvo ne vidi na nas nobenega heroizma, vidi nas, kako oklevamo in smo malodušni, zato pa gre tja, kjer je jasna volja in odločno hotenje.

Arheološki kongres v Atenah

Atene, 23. oktobra. AA. Tu so otvorili mednarodni arheološki kongres. Prisotnih je 150 delegatov iz najrazličnejših držav. Kongres bo trajal do sobote zvečer. Udeležence je prisrčno pozdravil grški prosvetni minister Papandreou.

Manifestacije bodo v Nemčiji prepovedane

Berlin, 23. okt. tg. Vlada namerava izdati splošno prepoved javnih demonstracij za ves čas zime in za vsa država do 31. marca 1932. Svoj ukrep utemeljuje s tem, da radikalne stranke izkoriščajo javne manifestacije in nastope, in sicer zavestno kot sredstvo za poostreitev političnega boja, kakor so to jasno pokazali zadnji dogodki v Braunschweigu.

V Nemčiji je 4,2 mil. brezposelnih

Berlin, 23. oktobra. AA. Število brezposelnih se je pomnožilo v prvi oktoberski polovici za 12.900. Vseh brezposelnih je v Nemčiji sedaj 4.480.000.

Belgrajske vesti

Belgrad, 23. okt. ž. Nj. Vel kralj je poklonil mestnemu gledališču v Sarajevu ob 10 letnici umetniškega delovanja zelo lepo in bogato izdelano zaveso.

Belgrad, 23. oktobra. I. Danes se je vršila odbojarska seja glavne Zadržne zveze. Obravnavale so se potrebe našega zadržništva, posebno z ozirom na zakon o kontroli poslovanja z devizami in valutami, kakor tudi vprašanje lombardne vrednosti posojil v Narodni banki.

Belgrad, 23. oktobra. I. Veterinarski kongres, ki je bil najavljen za 7., 8. in 9. novembra je vsled volitev v državno skupščino preložen na 21., 22. in 23. novembra.

Belgrad, 23. oktobra. I. Priviligirana agrarna banka bo koncem novembra pričela izdajati nove delnice za dosedanje, ki so bile samočasne.

Nadaljne kandidature v Dravski banovini

Ljubljana, 23. okt. AA. Okrajna sodišča v dravski banovini so potrdila tele nadaljne kandidature: Okraj Celje: Piki Franc, posestnik in gostilničar v Gotovljah; namestnik Srebotnjak Ivan, posestnik in veletrgovec z lesom v Sv. Petru v Savinjski dolini.

Okraj Crnomelj in Metlika: Lovšin Evgen, posestnik v Ljubljani; namestnik Šmalcelj Josip, trgovec in posestnik v Predgradu, občina Stari trg ob Kolpi.

Okraj Dolnja Lendava: Faflik Fran, župnik v Kančevcih; namestnik Oslaj Jožef, občinski tajnik v Dolnji Lendavi.

Okraj Dolnja Lendava: Hajdinjak Anton, posestnik v Odraneh; namestnik Križanič Nikolaj, župan in posestnik v Kotu.

Okraj Kamnik: Dr. Potokar Ivan, odvetnik v Kamniku; namestnik Pančur Franc, posestnik v Zgornjem Tuhinju.

Okraj Konjice: Gajšek Karol, notarski kandidat v Konjicah; namestnik dr. Mejak Ervin, odvetnik v Konjicah.

Okraj Krško: Majcen Ivan, mesar in posestnik v St. Janžu; namestnik Globevnik Ivan, posestnik v Skočicu.

Okraj Krško: Vale Maks, trgovec in posestnik v St. Jerneju; namestnik Bučar Lavoslav, posestnik v Kostanjevici.

Okraj Krško: Grebenc Anton, posestnik v Brezju, občina Krško; namestnik Horvatič Martin, posestnik v Krški vasi.

Okraj Krško: Drmelj Alojz, posestnik in župan v Boštanju; namestnik Polanc Anton, mlinar in župan v Radečah.

Okraj Litija: Dr. Zorec Vinko, odvetnik v Belgradu; namestnik Kovačič Anton, kmet in gostilničar v Selu, občina Bukovica.

Okraj Ljubljana-okolica: Jare Evgen, profesor v pokoju v Ljubljani; namestnik Petrovič, župan na Viču.

Okraj Ljutomer-Radgona: Zemljič Jakob, posestnik in župan v Radencih; namestnik Skuhala Franc, posestnik in župan v Krizevcih.

Okraj Maribor, desni breg: Robič Srečko, posestnik in župan v Limbušu; namestnik Gornjak Vinko, ekonom v Slovenski Bistrici.

Okraj Maribor, desni breg: Dr. Vauhnik Milo, odvetnik v Mariboru; namestnik Volk Matija, posestnik in župan v Pobrežju pri Mariboru.

Okraj Maribor, levi breg: Dr. Ljudevit Pivko, profesor v Mariboru; namestnik Janžekovič Ivan, posestnik v Košakih.

Okraj Murska Sobota: Hartnar Ferdinand, posestnik v Murski Soboti; namestnik Kočar Matija, župan in posestnik v Skakovcih.

Okraj Murska Sobota: Vezir Geza, posestnik in gostilničar v Martjancih; namestnik Hodošek Franc, posestnik v Venkovecih.

Okraj Novo mesto: Kline Anton, župan v Gornjem Polju; namestnik Matko Davorin, upokojenec v Novem mestu.

Okraj Novo mesto: Dr. Zupanič Niko, bivši minister v Ljubljani; namestnik Belovsky Klement, posestnik v Sv. Heleni, občina Mirna.

Okraj Ptuj: Petovar Lovro, poštar v pokoju in posestnik v Ivanikovcih; namestnik Solar Franjo, posestnik v Zlatoljuhu.

Okraj Ptuj: Vuk Stefan, župan in posestnik v Cirkovecih; namestnik Čeh Jožef, gostilničar in posestnik v Ločici.

Okraj Dravograd: Inž. Pahernik Franc, posestnik v Vuhredu; namestnik Geršak Ivan, posestnik in župan v Črni.

Okraj Dravograd: Dr. Rapotec Vinko, odvetnik v Mariboru; namestnik Topolovec Anton, okr. nadzornik konzumnega društva v Prevaljah.

Okraj Slovenjgradec: Dr. Vošnjak Bogomil, poslanik v pokoju v Belgradu; namestnik dr. Bratkovič Alojz, odvetnik v Slovenjgradu.

Okraj Šmarje-Rozatec: Zdošek Anton, posestnik v Hotunju; namestnik Debelak Simon, posestnik na Kristan vrhu.

Naše žito v CSR

Praga, 23. oktobra. tg. V Prago je dospel sekcijski šef jugoslovanskega trgovskega ministarstva Milivoje Pilja. Z oficijelne strani izjavljajo, da Pilja nima oficijelne trgovsko-politične misije. Neoficijelno se bo pogajal zaradi konflikta med jugoslovansko žitno izvozno družbo in češkoslovaško nakupno družbo, posebno o postopanju češkoslovaške žitne uvozne komisije, ki je v svojo prakso glede uvoza jugoslovanskega žita povzročila v Jugoslaviji diference. Čuje se, da je češkoslovaško gospodarsko ministarstvo že sklenilo, da ugodni jugoslovanskim željam.

Krvavi boji v Mondžuriji

London, 23. oktobra. tg. aponska letala so na dveh mestih bombardirala železno progo Mukden-Peking. Severnozahodno od Mukdena, približno 50 milj daleč, so kitajske tolpe izropale ekspresni vlak. Jakonske čete so jih zasledovale; nastala je pravcata bitka, v kateri je bilo ubitih 51 kitajskih roparjev.

Minister Dollfus ponesrečil

Dunaj, 23. okt. tg. Ko se je vračal krščansko-socialni kmetijski minister dr. Dollfus iz svojega urada domov, je na križišču cest njegov avtomobil trčil z avtobusom. Obe vozili sta hudo poškodovani. Dr. Dollfus je dobil hude poškodbe na obrazu. V njegovem spremstvu so dobile poškodbe tudi nekatere druge osebe, v avtobusu, ki je vozil nasproti, pa neka ženka.

Grandi je odpotoval

Rim, 23. oktobra. tg. Italijanski zunanji minister Grandi se je nocoj z rednim vlakom odpeljal v Berlin s svojim spremstvom. Na kolodvor so ga spremlili zastopniki italijanskega zunanjega ministarstva in zastopniki nemškega poslaništva in nemške kolonije.

Stabilizacija funta

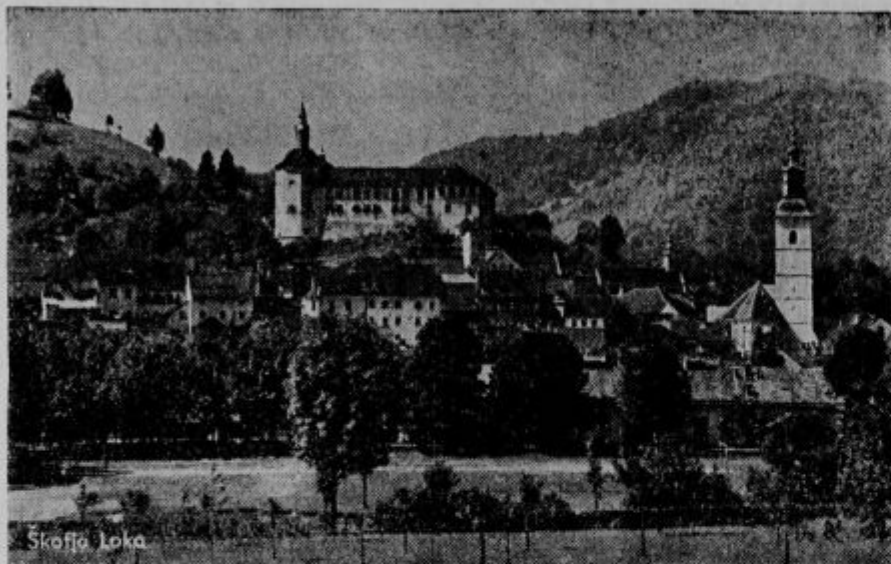
London, 23. oktobra. tg. Sir Josua Stamp ponovno napoveduje v listih bodočo stabilizacijo funta, ki bo preprečila nadaljnje nihanje deviz. Stabilizaciji pa bo kmalu sledilo tudi zopetno zboljšanje angleške eksportne trgovine.

Aretacije upornih mornarjev

Hamburg, 23. oktobra. AA. Policija je aretirala kakih 120 mornarjev, z ladij, ki so se te dni vrnile iz ruskih pristanišč. Proti mornarjem je vložena ovadba zaradi upora. Podobne aretacije bodo izvršene tudi na drugih nemških ladjah, ki so se v ruskih pristaniščih priključile nedavni stavki. Aretirane mornarje bodo obsedili po kratkem postopku.

Dunajska vremenska napoved. Toplejše, večinsoma oblačno vreme, ponekod dež, posebno v južnih Alpah.

Prenovljena škofijeloška cerkev - zopet odprta

Škofja Loka

Loka, 22. okt.

Končno smo dočkali dan, ko se bomo lahko slovesno vrnili v svojo župno cerkev. Župnija se mrzlično prapravlja na nedeljo Kristusa Kralja, ko bo cerkev sv. Jakoba zopet vrnjena bogoslužju po dolgih štirih mesecih. Slovesnosti bo še povečala 460. obletnica zidave cerkve, tako vsaj je razvidno iz letnice, ki so jo odkrili pod ometom na stropu. Obenem se bo vršilo tudi župno proščenje.

Cerkev je vsa nova. Stene, slikarije na stropu Pengovova slika Kristusa Kralja, nov tlak, prenovljeni oltarji, nove električne napeljave in lustre in žaromete, itd. Sedaj šele vemo, kako zelo potrebna so vsa ta dela bila in smo g. župniku Podbevšku hvaležni, da je pogumno podvel težko

naloge in jo častno dovršil. Farna cerkev v Škofji Loki bo odslej ena najlepših na Gorenjskem.

Program svečanosti je sledeči: V soboto zvečer ob 7. uri blagoslovi kanonik Mrak prenovljeno cerkev in nato bo v večerno razsvetljeni procesiji preneseno Najsvetejše iz špitalske podružnice, kjer se je doslej vršila služba božja, nazaj v župno cerkev. Tam bo Te Deum, govor, darovanje in slovesne litanije.

Potem se prične celonočno čestčenje. Prva sv. maša ob 4. uri zjutraj, druga slovesnejša ob 6. uri in tretja ob 9. uri. Pri slovesni maši ob 9. uri govori bivši loški župnik kanonik dr. Klinar. Pri vseh sv. mašah darovanje za cerkev.

Popoldne slovesna posvetitev otrok Kristusu kralju.

Misijske razstave

Škofja Loka.

V dneh 17. in 18. oktobra je Loka živila pod vtisom velike misijske razstave, ki je bila v prostorih Društvenega doma. Uspeh prireditve je bil popoln. V soboto so si ogledale razstavo zunanje in uršulinske šole pod vodstvom učiteljstva, v nedeljo pa so vrstili brez prestanka meščani in okoličani ob bogatih razstavnih mizah. Poleg številnih in dragocenih predmetov iz Indije, Kitajske in Afrike, je posebno pozornost vzbudila posebna velika razstava ročnih del, ki so jih domačinke pripravile za bogoslužje v misijskih deželah kot dar slovenskim misijonarjem. Mnogo je bilo naravnost dragocenih vzorin. Obenem so bili razstavljeni tudi darovi za opremo misijonarja. Požrtvovalnim darovalkam čestitamo. Tudi sicer se je Loka izkazala vneto za misijone.

Ob priliki razstave so se vršila tudi skrbno obiskano znamenito predavanje prof. dr. Ehr. optična predavanja o škofu Baragi, posebno pa je bila o misijonstvu.

Cela razstava kot tudi ročna dela bodo v nedeljo razstavljeni v Krškem.

Krško ob Savi.

V soboto in nedeljo (24. in 25. oktobra) bo v Krškem misijska razstava kakor so jo imeli zadnjič v Kranju, Škofji Loki, Jesenicah... Povsod — je bilo brati — je razstava vzbudila zanimanje vseh slojev. Upamo, da bodo pozorni nanjo tudi krški meščani in okoličani. Saj je misijska ideja že iz zgolj človeškega stališča še vedno ena najaktualnejših tudi sodobnih idej. Kako odlično mesto je zavzemala misijska razstava v zadnjih letih na svetovnih razstavah v Rimu in Barceloni in zlasti še letošnje leto na kolonialni francoski

razstavi v Parizu, kjer so ji Francozi odkazali med razstavnimi paviljoni eno najodličnejših mest.

Kdo bi torej hotel zamuditi ugodno priliko, da si ogleda iz Kitajske, Afrike, Indije in drugod doposlane predmete od naših jugoslovanskih pionirjev-kolonistov, naših domačih misijonarjev! Razstavo nadzoruje in pojasnjuje tajnik misijske pisarne v Ljubljani, mladi literat g. Jan Plestenjak. Vstopnine ni, sprejemajo pa se prostovoljni prispevki v misijske namene.

Pregledovanje v Ljubljano uvoženega mleka

Ljubljana, 23. okt.

Higijenski zavod v Ljubljani je napravil načrt za sistematični pregled v Ljubljano uvoženega mleka. Pregled naj bi se vršil danes zjutraj in se je tudi v polni meri izvršil.

Vse mleko, ki pride v mesto, vozijo mlekarice mimo mitnice. Zato je sklenil higijenski zavod, da bo danes zjutraj na 10 mitnicah odvzel od vsake mlekarice vzorec mleka, ga shranil v posebni steklenici in jo označil s potrebno signaturo. Zato je razposlal na mitnice potrebno osebje, ki je moglo izvršiti kontrolni odvzem mleka. Kontrola je bila dodeljena mitnicam na Dunajski cesti, Celovski cesti, Vodnikov cesti, Tržaški, Ižanski, Dolenjski, Poljanski, Zaloški, Šmartinski cesti in v Rožni dolini. Vse ostale mitnice so bile za prevoz mleka zaprte in mitničarji so dobili nalog, naj dirigirajo uvoznike na navedene mitnice.

Vodstvo kontrolnega ceseja so prevzeli laborantje Higijenskega zavoda in gojenke sesterske šole. Vseh skupaj je bilo zaposlenih pri odjemanju mleka 23 oseb. Svojo službo so nastopili že ob pol 6 zjutraj. Nadzorovali so s pomočjo abecednega seznama uvoznikov, ki je bil sestavljen na podlagi vprašalnih pol popisov z dne 20. in 21. t. m., po katerih so dobili uvozniki tekoče številke, se navedla imena lastnikov mleka, njih bivaliča, nadalje množina uvoženega mleka in število vrst mleka glede na jutranjo, opoldansko in večerno molžnjo. Ta zadnja delitev je bila potrebna zaradi ločenih vzorcev mleka. Iz tega popisa je higijenski zavod razvidel, da bo treba vzeti na Dunajski cesti 222 vzorcev, na Celovski 139, na Vodnikovi 64, na Tržaški cesti 34, na Ižanski 113, na Dolenjski 120, Poljanski 63, na Zaloški cesti 19, na Šmartinski 82 in v Rožni dolini 18 vzorcev mleka. Radi sigurnosti je bilo treba preiskrati okoli 1000 steklenic,

v katere naj bi se spravljali vzorci mleka. Pol-literske steklenice so dale na razpolago Osrednje mlekarne in tako se je davi pričel odvzem mleka. Od vsakega uvoznika so kupili pol litra mleka, če je imel le enovrstno mleko (samo jutranje, samo opoldansko, ali večerno, ali mešano), drugače pa so kupili od vsake vrste mleka, če je bilo v posodah mleko od različnih molženj. Mleko so odvzemali z zajemalkami in ga pred odvzedom vedno dobro premešali. Steklenice so bile povsem očistene, prazne in zaprte z zamaški; pred odvzedom so odstranili zamašek, nalili odvzeto mleko in zamažili z novim, čistim zamaškom. Vsaka steklenica je imela etiketo z rimsko številko, ki kaže mitnico in arabsko številko, ki kaže uvoznika. Tako je šlo delo hitro izpod rok in ob tri četrti na 6 je že začel tovorni avto zbirati odvzeto mleko na mitnicah in jih odpeljal v Higijenski zavod. Po tem, ko je obral vse mitnice, je ponovil rundo še enkrat, tako da je pripeljal vse skupaj, potem ko je bilo zbiranje zaključeno, v higijenski zavod.

V higijenski zavodu so vzorce mleka spravili v hladilno omaro, kjer so jih shranili pri temperaturi 4° C, zato, da se ne množe bakterije, ki so že v mleku. Nato so jih postopno odnašali v laboratorij Higijenskega zavoda, kjer se vsak vzorec pregleda: 1. z ozirom na onesnaženje, 2. na tanožino masčobe, 3. na specifično težo, 4. na kislost in 5. na tako zvano Tromsdorffovo reakcijo. Ves dan so delali v kemičnem laboratoriju higijenskega zavoda pod vodstvom ravnatelja dr. Pirca in bodo delali še jutri ves dan. Rezultate preiskav pišejo za vsako mleko posebej, celotne seznane bodo po izvršenih preiskavah odstopili tržnemu nadzorstvu, ki bo moglo na podlagi izsledkov ukreniti vse potrebno. Ljubljancem pa bomo po zaslugi higijenskega zavoda končno izvedeli, kakšno mleko pije-mo. Rezultate preiskave bomo objavili.

Slovenska kri v Ameriki

Pred kratkim je umrl v Pueblo, Colo. slovenski mladenič Rudolf Hilber, star šele 19 let. Zadel ga je kap. Več mladeničev se je zabavalo z igranjem kart. Nastal je mal prepir, nakar se je pokojni razjezil in skočil za nekim soigralcem. Komaj pa je naredil par korakov, se je zgrudil na tla in bil takoj mrtev.

Anton Ponikvar, 23 let stari mladenič, se je smrtno ponesrečil pri avtomobilskih dirkah v Hartford, Ohio. Navdušeni dirkač je ravno zavil pri 29. ovinku na 50 miljski dirkalni progi, ko se je zlomila sprednja os avtomobila in se je avto v plamenih zagnal s proge. Ponikvar bil najbrž zmagal v dirki, ker je bil v precejšnji razdalji pred drugimi avtomobili. Več kakor 4000 oseb je bilo priča strašni nesreči. Med ljudmi je nastalo veliko razburjenje.

Na Ponikvarjevem domu, 3769 E. 93. St. v Clevelandu, kjer imajo njegovi starši grocerijsko trgovino, je bila družina baš pri molitvi, ko je zvedela o strašni nesreči. Odkar je Anton pričel dirkati z avtomobilom, so živel njegovi starši v neprestanem strahu, da se bo sin ponesrečil. Mladenič je ves svoj

prosti čas porabil s tem, da je popravil svoj dirkalni avtomobil.

V nedeljo sta se peljala na farme v Genovo, O., Peter Sešek in Jožef Vovk. Na potu skozi Perry, Ohio, na No. Ridge Rd. sta zadel z avtomobilom v drevo. Voznik Sešek je dobil težke poškodbe. Prepeljal so ga v bolnišnico v Painesville. Vovk si je pa pri udarcu zlomil vrat in je bil takoj mrtev. Rajniki je pred leti vodil avto garažo in je vozil za pogrebe, zato ga je poznalo mnogo naših ljudi. Zadnje čase je bil zaposlen pri cestni žel-znici za voznika. Doma je bil iz Soteske. Star je bil 35 let in je bival 18 let v Clevelandu. Zapušča žena, hčer, štiri sinove, enega brata in dve sestri.

Rojaka Jožef Mavste in Jakob Janežič, ki bivata blizu Ely, Minn., kjer ima Janežič farma, sta te dni ubila težkega medveda. Mrcina je hodila ponoči k Janežiču v vas in mu je razmesarila 200 funtov težko svinjo. Rojaka sta čakala ponoči medveda na vrhu hleva in ga ubila z dvema streloma, ko je zopet prišel po pekenko. Za streljanje sta morala dobiti dovoljenje, ker je letos v Minnesoti pre-povedano streljati medvede.

Velika poneverba v Celju

Nastavljenec v dveh letih poneveril nad 100.000 Din

Celje, 23. oktobra.

Pred dnevi se je razširila po Celju bliskoma govorica, da je bil M. G. aretiran zaradi poneverbe 200.000 Din. G. je bil nameščen pri lesnem trgovcu Sodin kot pisarniški uradnik in je vršil to službo na videz skrajno vestno, da je bil Sodin z njim prav zadovoljen in ga povsod pohvalil zaradi njegove pridnosti. Pred kratkim je kupil G. od mestne občine stavbno zemljišče in začel zidati vilo za sebe in svojo rodbino. Pri tem se je pokazalo, kako zelo je bil njegov šef zadovoljen z njim. Dal mu je na razpolago voz in voznika, da mu je vozil stavbni material, dal mu je le še poceni hr., podpiral ga je pač na vse načine, ne da bi vedel, da si zida dom za njegov denar.

G. je med tem časom izrabljaj gospodarstvo zaupanje. V pisarni je izstavljal plačilne naloge s fingiranimi imeni in podpisoval mesto šefa ter potem dvigal denar po raznih denarnih zavodih, pri katerih je pač imel Sodin naložen denar. Ko je pa seveda potem banka drugi dan obvestila podjetje Sodin, da je izplačala denar v smislu plačilnega naloga, je sedel G. v pisarni, sprejemal pošto in vsa tozadevna pisma, ki bi ga mogla izdati, spravil v žep in jih kasneje uničil. Tako je delal dve leti,

nice je večer padla z voza in dobila hude notranje poškodbe.

Prav tako je padel z voza, pred katerim so se splašili konji, 9letni Valentin Burja, sin rudarja iz Nožice pri Homecu. Konji so šli preko dečka in ga hudo poškodovali.

Vsi trije onesrečenci se zdravijo v bolnišnici.

ves čas kar je bil nameščen pri Sodin, ne da bi mu prišel kdorkoli na sled.

Pred nekaj dnevi je prišlo zopet obvestilo nekega celjskega denarnega zavoda o izplačilu plačilnega naloga. Sodin je slučajno videl, kako je G. vtaknil pismo v žep, kuverto pa vrge v koš. Sodin je kasneje videl kuverto in se obrnil na zavod z vprašanjem, kaj da so pisali, češ da se je pismo izgubilo. Dobil je odgovor, da je bilo samo obvestilo o izplačilu. Tako je Sodin prišel na sled in naznanil G. policiji, ki ga je aretirala. V teku preiskave je že priznal poneverbo nad 100.000 Din. Ker pa še prihajajo stalne ovadbe o takih izplačilih, vsota, za katero je Sodin oškodovan, še ni ugotovljena.

V zvezi s to aretacijo se širijo razni glasovi, ki so pritirali poneverjenjo vsoto že na 600.000 Din, kar je seveda veliko pretirano in izključeno.

Poleg mladega G. je bil aretiran tudi njegov oče. Sodijsko namreč, da sin tega ni delal brez vednosti očeta.

Zagorje

SPD. podružnica Litija-Zagorje priredi v soboto, dne 24. t. m., ob 7 sklopično predavanje »S fotokamero v Julijske Alpe« v Sokolskem domu Zagorje. Predaval bo priznani fotoamater g. Cvetko Švigel iz Ljubljane ter na podlagi 90 slik povedel iz Ljubljane preko divne Gorenjske v Triglavsko pogorje. Slike so posnete v različnih letnih časih, tako da nudijo užitek smučarjem, turistom in ljubiteljem lepih slik. Popoldan je predavanje za šolsko mladino Vabljeno vsi!

Pred poroko v smrt

M. Sobota, 22. okt.

Okrog 40 letni čevljarški pomočnik Cv. Janez iz Fokovec je bil ženin. Oklici so bili že končani in poroka bi se imela izvršiti v najbližji bodočnosti. Ženin pa se je na tragičen način že pred poroko ločil od sveta.

Zadnji čas so se kazali na možu znaki zmedenosti. Bil je izredno nemiren. Pred večerašnjim je prišel na obiske k svojemu bratu, ki je v Soboti krojač. Bil je čisto zmešan. Venomer je ponavljal, da obračunaj z življenjem. Brat ga je miril, a dopovedati mu ni mogel ničesar. Ponoči je nesrečno izgubil. Podal se je proti Bakovcem. Pri prvem križu je šel k železniški progi. Tam je čakal na prihod jutranjega vlaka. Vrgel se je na tračnice. Vlak ni šel čez njega, ker so ga zavarovalnice, ki so pred lokomotivo, vrgle na stran. Udarec je bil tako silen, da je nesrečnemu razbil glavo.

Ob prvem svitu so reveža našli. Ležal je v nezavesti. Takoj so ga spravili v bolnišnico. Pomoči ni bilo zanj. Do večera je stokal v silnih bolečinah in okrog 19 je izdihnil. Za vzrok žalostnega dejanja ne vemo nikdo. Najbrž ga je izvršil v popolni duševni zmedenosti.

Strop se je udril

Dobrna, 21. okt.

Zelo čudna nesreča se je pripetila na Dobrni v ponedeljek točno opoldne. V nekem hotelu so takoj, ko je minila sezona in so gostje že po večini odšli, začeli preurejevati gostilniške prostore.

Zidarji so zidali in razbijali, da je bilo veselje. V ponedeljek okrog poldne so pričeli podirati temeljne stene v kuhinji, hoteč jo preurediti. Pri delu niso opazili nevarnosti, ki jim preti. Kar naenkrat se je zgradba hotela močno stresla in v kuhinji se je vdril strop. Nad kuhinjo se je nahajalo več sob opremljenih z lepim pohištvom, katero je vse padlo v kuhinjo, kjer leži vse razbito med kamenjem.

Delavci in zidarji so po večini srečno ušli. Ujelo je le delavca Fr. Stropnika, katerega je kamenje in podirajoče se stropovje močno pometilo. Poklicali so takoj zdravnika, ki je pone-srečenco nudil prvo pomoč.

Hotelir trpi pri nesreči precejšno škodo.

Smrtna nesreča na železnici

Dne 21. oktobra okrog 6 zvečer se je blizu brvaške Koprivnice kmet Ignacij Imbriovčan vozil iz vinograda proti domu v Bijeje Hlebine. Na vozu sta sedela še kmetov sin Mijo in hlapec Franjo. Pri vasi Plavšinec cesto preseka ozkotirna proga Koprivnica—Kloštar. Na prehodu pa ni zatvornice, pač pa strojevodja, kadar vozi proti kakemu prehodu, daje signale z žvižgi lokomotive.

Prav ko se je voz bližal železniškemu tiru, je privozil vlak iz Kloštra v Koprivnico. Strojvodja je dajal žvižge, a mladi Mijo Imbriovčan, ki je vodil konje, je mislil, da bo ušel. Udaril je po konjih in hotel zadržati čez progo. V tistem hipu, ko sta konja stopila na progo, je privozil vlak. Lokomotiva je takoj ubila enega konja, drugega pa vrgla ob stran.

Pri tej priliki se je prevrnil voz. Vsi trije moški so padli pod voz. Stari Ignacij Imbriovčan, ki je imel 56 let, je dobil tako hud udarec na glavo, da mu je počila lobanja. Sin Mijo je bil težko ranjen po hrbtu, a 23letni hlapec Franjo Grzunov, doma iz Dalmacije, je dobil hude poškodbe na glavi. Strojvodja je takoj ustavil vlak, ki so nanj naložili vse tri ranjence, da jih prepeljejo v Koprivnico. Toda oče Ignacij je umrl že na vlaku, nakar so ga prepe-ljali v koprivniško mrtvašnico, druga dva pa v mestno bolnišnico.

Skok z drvečega vlaka

Goriški begunce na begu pred Italijani

Ljubljana, 23. oktobra.

Na begu iz Italije se je večerj nevarno poškodov 19letni mizarski pomočnik Stane Filičič iz Treta. Pripeljal se je do Postojne brez potnega lista. Ravno, ko je vlak vozil čez mejo, so ga zasačili italijanski kontrolni organi, ki so hoteli preprečiti, da bi Filičič ušel v Jugoslavijo. Filičič se jih je ustrašil in se pognal z drvečega vlaka na tla. Padel je tako nesrečno, da se je poškodoval na nogah. Potem, ko so ga naši uradniki zasušili, so ga popeljali v ljubljansko bolnišnico. Hušljah posledice »a beg z Filičiča ne bo imel, le to, da se bo moral dalj časa zdraviti.

60letna posestnica Alojzija Termozar iz Cerk-

Ljubljana

Sklepi seje magistratnega gremija

Ljubljana, 23. oktobra.

Danes se je vršila seja magistratnega gremija. Na poročilo mestnega ekonomata se sklene, da se odda Slavku Dolničarju zakup hotela Tivoli za dobo treh let s pripombo, da se mu ta doba podaljša na 5 let, ako predloži primeren investicijski program. Zakupni znesek ostane dosedanj. Sprejme se varnostna pogodba za vzdrževanje telefonske centrale na mestnem magistratu s tvrdko Siemens d. d., katera prevzame popravila in vzdrževanje telefonske centrale za letni pavšalni znesek 24.000 Din. — Dobava dela za pločevinaste obrobe pri mestnih hišah za Bežigradom in v Kodeljici se odda najcenejšemu ponudniku Alojziju Golobu.

Kanalizacija.

V seji se je razpravljalo o nujni napravi kanalizacije na Gallusovem nabrežju, katera je v zvezi s sedanjo regulacijo Ljubljane. Kanalizacija tega dela bi stala 590.000 Din in je nujno potrebna. V sedanjem proračunu je za to kanalizacijo kritja 240.000 Din, ostanek pa bi se prenesel na bodoči proračun. Delo se odda tvrdki Dukli po enotnih dosedanjih cenah. Z delom se prične takoj. Nadalje se je sklepalo o podaljšanju glavnega kanala, ki vodi od nove carinarnice do Dunajske ceste. Kanal se podaljša do šišenskega kolodvora ter bo stal okrog 370.000 Din. Sklene se tudi, da se predlaga mestni občinski upravi v sklepanje podaljšek kanala od Pokopališke ulice po Dunajski cesti do Stadionu. Na ta način bi se lahko priključili kanali od novih hiš, ki so se zgradile na levi in desni strani Dunajske ceste, zlasti pa Bežigrad, okolica Stadionu in topničarske vojašnice. Ta del kanalizacije bi stal ca. 500.000 Din. Stroški za podaljšanje kanalov bi se krili s proračunskimi postavkami bodočega proračuna z anuitetami.

Na predlog mestnega gradbenega referenta so se poddelila sledeča

stavbna dovoljenja:

Josipu Verliću, trgovcu v Ljubljani, se odpusti zahteva po odstopu sveta ob Dunajski cesti. — Mariji Dedek se izda stavbno dovoljenje za enonadstropno vilo v Lepodvorski ulici. — Ing. Josipu Dedeku za gradnjo ograje v Lepodvorski ulici. — Francetu Šalerju za enonadstropno vilo v Tobaci ulici. — Tvrdki Medič-Zanki principielno dovoljenje za gradnjo skladišča v Jenkovi ulici. — An-

dreju Sarabonu za provizorično ograjo na Zaloški cesti. — Mariji Guzelj za gradnjo prizidka steklene verande ob Cesti na Rožnik 43. — Sluškinjskemu domu za gradnjo prizidave podstrešja v Križevniški ulici 2. — Tvrdki A. Rojina & Comp. za gradnjo prizidka, nazidka in remize med Slomškovo ulico in Copovo ulico pod pogojem, da odstopi svet za cesto v Copovi ulici mestni občini brezplačno in bremen prosto. — Ivanu Rozmanu, posestniku v Strelški ulici 31, za gradnjo provizorične avto-garaže na dvorišču. — Antonu Velkavru, mesarju in posestniku, za gradnjo enonadstropne hiše v Knezovi ulici. — Ani Hus in bratom za gradnjo enonadstropne hiše v Hajdrihovi ulici. — Iliji dr. Husovi za gradnjo enonadstropne vile v Ažbetovi ulici. — Mari Novakovi za enonadstropno hišo v Kodeljski ulici. — Joško Hojkarju za gradnjo vile na Privozu. Poleg njega bo gradil hišo tudi bančni ravatelj Auersperg Emil. — Tvrdki Janež na Aleksandrovski cesti 12 se dovoli postavitev svetlobne reklame nad njegovo trgovino.

Podeljilo se sledeča

uporabna dovoljenja:

Ivanu Brecljniku za podstrešno stanovanje v Veliki čolnarski ulici. — Antonu Japlju za pritlično hišo na poti na Rakovo jelo. — Boguslavu Kalasu za enonadstropno hišo v Lampetovi ulici. — Gospodarsko poslopje z drvarnicami se mu dovoli samo kot provizorij. — Francetu Anžiču, mesarju in posestniku v Hradečkem vasi, za uporabo lokala za mesarstvo. — Mariji in Ivanki Dolinar za enonadstropno hišo v Beljaški ulici. — Franji in Terziji Snoj za enonadstropno hišo v Staničevi ulici. — Ivanu Pavlinu za provizorično leseno hišo v Gerbičevi ulici. — Mariji Luizi Jurman za provizorno trgovsko poslopje na Dunajski cesti. — Zdrugi Ljudski dom v Strelški ulici za adaptirane prostore njenega poslopja. — Andreju Tomažinu za pritlično hišo in gospodarsko poslopje na Ižanski cesti. — Mariji Zupan za enonadstropno vilo v Skrbčevi ulici. — Mariji Maurer, gostilničarki, za enonadstropni prizidek na Jegličevi cesti. — Josipu Megušarju za enonadstropno hišo na vogalu Dolenjske ceste in Galjevice. — Dr. Henr. Šteski za enonadstropno vilo v Idrjski ulici. — Ivanu Tomcu za enonadstropno hišo v Gorupovi ulici.

Nekaj prošelj se je odložilo za prihodnjo sejo.

Hvalevredno znižanje cen mesa

Ljubljana, 23. okt.

Zadnje dni so se cene mesa na ljubljanskem trgu nekoliko znižale. Tako je na primer bila znižana cena za koštrunovo meso I. od 14 na 12 Din, za meso II. pa od 12 na 10 Din. Pravtako je tudi znižana cena konjskemu mesu. Dočim so prodajali še pred kratkim konjsko meso I. po 8 Din in II. po 6 Din, se sedaj meso I. po 6 Din in II. po 4 Din, kar bo prišlo zlasti v prid onim slojem, ki so že sedaj komaj zmogli za konjsko meso. Govedina je prav tako nekoliko popustila in sicer prodajajo skoro vsi mesarji I. meso pitanih volov zadnji del po 14 Din, prednji del po 12 Din, dočim so prej cene znašale 15 Din oziroma 13 Din. Te višje cene se drže le še izjemoma sem in tja pri dragi kupljenih volih. Tudi pri prašičjem mesu in slanini se ne drže več cene tako trdovratno in so v zadnjem času nekoliko padle. Tako se je na primer znižala cena za svinjski hrbet od 22 na 20 Din. Kljub temu pa to znižanje ne odgovarja nakupni ceni živih prašičev, kakor tudi ne znižanju v primeri z govejim mesom. Zato moramo tembolj pozdraviti dejstvo, da se je z današnjim dnem odločil mesar Jakob Jesih na Pogačarjevem trgu, da prodaja prvotno svinjino (hrbet) po 16 Din in slanino po 14 Din, dočim prodajajo drugi mesarji hrbet še po 20 Din, slanino pa po 16, oziroma 18 Din. Pravtako smo dobili poročilo iz Šiške, da prodaja mesar Volkar v Jernejevi ulici št. 42 v svoji mesnici govedino po mnogo nižjih cenah, kot so običajne na ljubljanskem trgu. Govedino zadnji del prodaja po 9 Din kg, prednji del pa po 6 Din kg. Upamo, da bodo tudi drugi mesarji sledili lepeni in socialnemu zgledu vsaj mesarja Jesiha, če že ne mesarja Volkara.

© Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah vam tudi napreje karno-školo kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sveti Križ, Ljubljana. — Telefon št. 27-87.

Pisalni in adicijski stroji Continental. Računski stroji Brunsviga. Ivan Legat, Ljubljana, Prešernova, Maribor, Vetrinjska

Pri književniku Milanu Begoviću

(Pred njegovo premijero »Brez tretjega« v Ljubljani)

Zagreb, oktobra.

Ne le pravkar vpričoženega Begovičeva drama »Bez trečega«, ki me je kot psihološka gradnja močno zavela, ampak pred vsem »Savremenik« in

Dvorce Bisag, zgodovinski hrvatski grad, ki ga je sezidala družina Bisag. V devetnajstem stoletju je prešel grad v last grofov Draškovičev. Po svetovni vojni je postal lastnik gradu neki kmet, ki ga je prodal pisatelju Milanu Begoviću.

njegov odnos do slovenske umetnosti, me je gnil do književnika g. Milana Begoviča. Vieok in samozavesten od širokega zdravja, kakor so bili pač vsi hrv. umetniki v preteklosti pa močno tudi v sedanjosti, me je sprejel.

V kak cilj ste gledali pri snovanju »Savremenika«?

»Društvo hrv. književnikov mi je dalo mandat, da obnovim »Savremenik« in ga vzdržim vsaj do njegove petindesete letnice, ki bo prihodnje leto. Pozval sem takoj v začetku, ko je bil »Savremenik« še tednik, na sodelovanje vse tri jugoslovanske veje, čemur pa so oporekali domala vsi člani društva hrv. književnikov, ker so me pač krivo umeli. In vendar me ni gnala politična tendenca, pač pa le težnja, da zblížam vse kulturne delavce v Jugoslaviji, ki so danes oddvojeni kakor malokje...«

Za Slovence, katere je profesor Žimbek predstavljal hrv. kulturnemu svetu, je bilo v »Savremeniku« mnogo prostora, za biografije kakor tudi za dela naših mladih. Toda nekateri listi pišejo, da slovenskih literarnih del ni treba prevajati, kakor se to dela pri samostojno živečih, temveč naj se natisnejo v originalu, ki je dialekt skupnega jugoslovanskega jezika, v katerega se bo s časom zli... Ali ima objavljen slov. del v originalu v »Savremeniku« leto tendenco?

»To nikakor ne! Pač le zato, ker se spodobí, da se tudi Hrvatje učimo vašega jezika in vas čitamo kakor vi nas v originalu! Bilo bi tudi »štetno« i zlo, da bi se podcenjeval slovenski bogati tvorilni jezik, ki je ustvaril tako lepo literaturo in ki se sam še dalje oploja. Pa tudi Jugoslavija ima od tega samo korist, da vsi trije ustvarjamo umetnine, vsak v svojem duševnem ozračju, v svojih tradicijah, v svojih posebnostih... zakaj vse to nosi sloves naše skupne domovine preko mej...«

Pa zakaj potem — da grem malo iz okvira — odbijate vse naše ustvaritve na dramatskih tleh kakor manj vredne od komadov, ki prihajajo na vaš oder. Slovenci smo globoko užaljeni nad tem ignoriranjem, tembolj, ki smo vi na stečaj odprli vrata vašim delom te vrste.

»Ne, to ni omalovaževanje vaših dram. del kakor tudi ne erških, temveč preširokogrudna po-

Naznanilo preselitve!

Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem se preselil z Dunajske ceste št. 37 na Miklošičevo cesto, pal. ča »Grafika«.

Ker sem v stanu, da cenj. odjemalcem v moderno urejenem lokalu nudim najpestrejšo izbiro, se za obilen obisk priporočam

FERDO KOBALD, modna trgovina

Ljubljana, Miklošičeva cesta,

prijatelj in znavec, se tem potom poslavljam od njih. Ko sem pred 11 leti prišel v Ljubljano kot vojaški duhovnik, sem si v samem začetku svojega službovanja pridobil tako širok krog iskrenih in odkritih prijateljev brez oziroma na njih versko prepričanje, da sem bil presenečen. Vsi ti prijatelji so me ves čas mojega težkega službovanja podpirali, kar mi je znatno olajšalo službovanje v prelepi Sloveniji. Vsem, ki so me v času mojega službovanja kakorkoli podpirali, kakor tudi vsem onim, ki so na mojo prošnjo darovali za novo pravoslavno cerkev v Ljubljani, se na tem mestu iskreno in toplo zahvaljujem. Iz Slovenije odhajam težkega srca, ker sem za njo čutil bratsko ljubav. Božja volja zahteva, da se od Slovenije poslovim in jo zapustim. Zapišem pa jo v zavesti, da sem svojo službo vršil v splošno zadovoljstvo Bogu, kraju in narodu v korist. Lepo Slovenijo ohranim do konca svojih dni v najlepšem spominu, kakor ohranim v trajnem spominu vse moje odkrite in iskrene prijatelje. V svojem in v imenu svoje družine se poslavljam od vseh in kličem: zdravstvene vsi, ki ostanete v prelepi Sloveniji, ohranite tudi naprej mir in bratsko slovo, v ljubezni in složnem delu nadaljujte delo božje, jaz pa bom zato pri-
našal svoje molitve k Bogu. — Udani Vaš protije-
rej Dimitrije Sv. Janković, višji vojni duhovnik v pok.

© 60. leto svojega rojstva praznuje danes g. Dragotin Strucelj, žel znanega carinskega posrednika in hon. konzul Portugalske v Ljubljani. Po letih star, a po duhu in borbenosti še vedno mlad in krepak, praznuje danes g. Strucelj rojstni dan v najožjem krogu svoje družine. Uglednemu in skromnemu jubilaru kličemo tudi mi: Še mnogo srečnih let!

© V Salez. mladinskem domu na Kodeljevem bo jutri socialni dan. Ob 8 sv. maša s skupnim sv. obhajilom Fantovskega krožka, nato zborovanje v dvorani, na katerem bodo govorili: dr. M. Krek, dr. Gosar in dr. Janez Ahčin. — Popoldne ob pol 3 večerice, nato popoldansko zborovanje v dvorani, kjer bo govoril dr. Karel Capuder. Nato film »Križarji«. Ta film je last Prosv. zveze v Ljubljani in ima slovenske napise. Pri prednoladskem zborovanju bo sodelovalo pevsko društvo »Zvezda« iz Most.

© Zveza Bojevnikov Ljubljana-Moste vabi vse člane in svojce v svetovni vojni padlih vojakov k mši zadušnici, katero opravi bivši vojni kurat g. Bonaf v nedeljo, 25. t. m., ob 8.30 v Karmeliški cerkvi na S-lu.

© Šišenska Prosveta javlja svojim članom, da se vrši v ponedeljek, 26. oktobra ob 20 v samostanski dvorani redni letni občni zbor. Člani, udeležite se polnoštevilno!

© Darovi za stradalce v Beli krajini. Pisarna R. kr. v Wolfovi ulici je preloila pismo: »Prosim, sprejmite skromni znesek 30 Din za pomoči potrebne v Beli krajini. Staroukropojenec« Gospod A. K. iz Ljubljane za Belo krajino 200 Din. Iskrena hvala plemenitima neimenovanima dobrotnikom!

© Proslava češkoslovaškega narodnega praznika se vrši v torek, 27. oktobra ob 20 v operi — slavnostna predstava »Lucerna« po ljudskih cenah. — Vabimo vse članstvo in prijatelje češkoslovaško-jugoslovanske vzajemnosti k polnoštevilni udeležbi. — Jugoslovansko-češkoslovaška liga — Češkoslovaška obce Ljubljana.

© Ljubljano-ko članstvo Slomškove družbe vlijudno vabimo k sv. maši za pokojno gospo M. Strukelj, mater predsednika Slomškove družbe, v nedeljo 25. oktobra ob pol 7 v frančiškanski cerkvi pri oltarju sv. Deodata.

© Vojni invalidi in vdove! Dospel je premog od mestnega načelstva. Tisti, ki ga žele kupiti, naj pridejo v društveno pisarno (Sv. Petra vojašnica) med uradnimi urami od 9 dopoldne do 2 popoldne. S seboj je prinesli legitimacijo in vreče.

© Čevljarška zadruga v Ljubljani naznanja intereentom, da se vrši pomočniška preizkušnja začetkom novembra. Tozadavne prijave se sprejemajo najkasneje do 31. oktobra v zadržni pisarni Hrenova ulica 4.

© Na Koroškem aretirana ljubljanska tatova. Celovška policija je sporočila ljubljanski policiji, da so koroške oblasti izsledile proslulega ljubljanskega tatar v vilmica Petra Sterniša, ki ga policija zaradi njegovih številnih grehov že dolgo išče. Strniša je star 22 let, je pa eden najbolj nevarnih ljudi, kar jih je kdaj kradlo po Ljub-

ljani. Prav tako nevaren tat je tudi njegov tovariš Silvester Ferčnik. Oba sta pobegnila na Koroško, ko sta čutila, da so jima tla v Ljubljani že prevročila. Tudi tam sta kradla in vlamljala vsevpred. Koroški orožniki so ju aretirali, ko sta bila do zob oborožena. Najbrž sta se oba pripravljala, da bosta tudi ropala, zato sta si tudi nabavila orožje. Najprej ju bo sodilo celovško deželno sodišče, ko bosta tam kaznen prestala, bosta pa izročena našim oblastem.

© Razne tatvine. Tatovi že pridno krajejo suknje. Mizarju in posestniku Francu Vagnerju v Tomšičevi ul. je nekdo izmaknil z odprte verande 580 Din vredno suknjo, v kateri je bil tudi par rokavic. — Posestnici Tereziji Anžičevi v Hradečkem vasi je neznan tat odnesel 5 metrov dolgo lestev. — Zasebnemu uradniku, Josipu Gajšku, je nekdo ukradel iz drvarnice v Mariborski ulici 21 več obleke, vredne 600 Din. — Izpred Zebalove gostilne na Rudniku je nekdo odpeljal 1200 Din vredno kolo, last posestnika Fr. Viranta iz Ilovice, Kolo je bilo znamke »Tribuna«.

© Prepešana tatova. Preteklo noč okoli polnoči je nočni čuvaj Anton Škerlj opazil skozi ograjo vrta učiteljska dve sumljivi postavi, ki sta pravkar plezali v vrtno uro. Očitno je bilo, da nameravata nekaj ukrasti. Škerlj je zato prišel zvižgati in klicati stražnika. Moška sta se tega tako prestrašila, da sta prišla bežati. Stražnik, ki je takoj prihitel, je sicer tekel za njima, vendar pa sta zlikovca izginila v temi. V uro so bile cvetlice in za vrtno orodje, ki sta se ga hotela tatova polastiti, kar pa se jima ni posrečilo.

© Zimsko keglisče, na novo rejeno, še nekaj večerov za oddati. Pripravno tudi za strelsko klube. — Gostilna Turk.

Kranj

Glavni oddelček finančne kontrole v Kranju se preseli v soboto, dne 24. oktobra, v svoje nove poslovne prostore in uraduje od 26. oktobra v hiši gdne Roosove, to je nasproti hotela Stara pošta ali Jelen.

Če bi bil milijonar?

XXXIV.

Millijoni — lepa želja! Biti gospodar milijonov, je težko. Ako bi bili res mnogi milijon-anke-tarji tako radodarni z njimi, kakor čitamo dnevno, da bi jih kratkoma razdelili, bi bila tudi napaka. Ze iz odlomka sv. pisma beremo, da ni bil tisti hlapec na mestu, ki je talent zakopal, nasprotno je bil pohvaljen drugi hlapec, ki ga je pomnožil. Tako bi morali tudi naši anketarji napraviti s svojimi milijoni. Ustanoviti podjetje z zanesljivim sodnikom, zaposliti delavce, deliti dobiček tako, da spolnimo dolžnosti. Bogu, kar je božjega, kralju, kar je kraljevega. Tako bi napravil tudi jaz in nič drugače. Pika.

XXXV.

Če bi bil milijonar, bi delal na to, da bi iz Slovencev izginile vse one lastnosti, radi katerih nam je napisal Cankar Hlapec. Ustanovil bi bogato ustanovo, iz katere bi dobivali primerno oškodnino vsi tisti, ki so kdaj trpeli radi svojega poštenega prepričanja.

XXXVI.

Če bi bil milijonar, bi bržkone pozabil na bodo človeštva in bi živel le sebi, prav tako kakor današnji kapitalisti. Zato je boljše, če nimam ne jaza, ne drugi anketarji milijonov, ker amo brez njih z večjo gotovostjo vredni člani človeške družbe, ako nam je res vedno pred oči božja zapoved: »Ljubim svojega bližnjega, kakor samega sebe!« Ne pozabimo, da je dar uboge vdove več vreden, ko tavori bogatinov.

XXXVII.

Če bi bil milijonar, bi dal ves svoj denar za čim hitreje uresničene ideje: da bi bil en alev in en pastir.

XXXVIII.

Ko bi imela milijon, bi delala v prvi vrsti na to, da se iztrebi napačni predsodek, češ, da je moški kljub temu, da ima na vesti brez števila propalih žensk, ki jih je sam dovedel do tega, še vedno v javnosti poštenjak, dočim izgubi ženska ob prvem padcu svoje dobro ime in poštenje, čeprav je pri tem 99 odstotkov krivde na moških.

s seboj celih pet let. Marko je — Dalmatincev kakor jaz. Tudi motil Giginе zvestobe je iz Dalmacije, kjer čaka jo Dalmatince svoje može Amerikan- ce po dvajset let brez greha... Veselim se Ljubljane, kamor pridem na premijero. Tam bo gospod Levor monumentalno izrazil mojega Marka. Pa tudi za Miro Danilofo se ne bojim.

Kadila sva in kramljala vse, dokler se ni stemnilo.

»Ko pridete drugič, pridite v Zagorje, tam sem si kupil grad Bisag, nekdanjo last grofov Draškovičev, tam bom tiho delal in s prijatelji kramljati. Z avtobusom imate uro...«

Naj na koncu še dostavim kratko črto čez njegovo dramo »Brez tretjega«.

Marko, profesor matematike, se je vrnil po osmih letih iz ruskega ujetništva. Stražna muka ga je klala. Kaj je počela njegova žena od katere se je mogel ločiti na sam ženitni dan) vseh teh osem let? Razni predmeti in dogodki v hiši so mu zbrudili strašno ljubosumje, ki je doseglo vrh in obrat v papirju, kjer je uradno potrjena njegova smrt. Obrat pa se je izvršil tudi v potrpežljivi Gigi, ko je mož po osmih letih samote in trpljenja niti vprašal ni, kako ji je bilo, temveč jo je bil kar naprej z umazanimi očitki — čeprav mu je bila zvesta kot luč; v navalu močevem, ki je hotel od nje svo- je zakonske pravice, ga je z revolverjem ubila...

Tudi v tej drami je stopila iza platna scenska tehnika, katere je bila Begoviću vedno najljubša, vendar ne več tako kot v dosedanjih dramah. Edino Giga me je motila v zadnjem dejanju, ki je preveč spremenila značaj iz prvih dveh dejanj. Iznajdljivosti je Begović v razpletu drame izredno mnogo pokazal, saj sta dva sama igralka skozi tri dejanja zvezala gledalce, da se niso za hip ganili. Drama dveh dš, kateri sta igralka Dubravka Dujšin in Vika Podgorska do dna odprla. »Bez trečega« je med Begovičimi najboljšimi in drama, ki more brez za- drege na vse evropske odre... —bič.

Dnevna kronika

Levstikova proslava v ljublj. operi

Lepa slovenska kulturna manifestacija

Ljubljana, 23. oktobra.

Nocojšnja slavnostna akademija v proslavo 100 letnice Levstikovega rojstva, ki so jo priredili slovenski književniki, je izvenela v lepo manifestacijo za kulturne dobrine slovenstva. Opera je bila polna občinstva. Prisotni so bili med drugimi: zastopnik vlade, minister brez listine Janez Pucelj, podban dr. Pirkmajer, predsednik višjega sodišča dr. Rogina, rektor ljubljanske univerze dr. Šerko z mnogimi vseučiliškimi profesorji, župan dr. Puc, prosvetni šef g. Mazl in mnogi drugi odlični predstavniki naše javnosti. V častnem številu so prisostvovali proslavi tudi slovenski kulturni delavci in umetniki. Zgodovinsko društvo iz Maribora sta zastopala gg. Janko Glaser in Vrabl.

Proslava se je pričela z Mihečevco uverturo za orkester »Planeti« teko svoje pote. Orkester je s fineso dirigiral Niko Stritof, ki je žel za to mnogo hvaležnosti občinstva.

Pesnik Oton Zupančič je pozdravil prisotne in sporočil, da o Levstiku ne bo govoril, ker, kar je imel povedati o njem, je že povedal na proslavi v Velikih Laščah. Pozdravil pa je predstavnike javnosti in navedel številne pozdravne besedice k proslavi. Tako so pozdravili: rektor Jagoševski univerze v Krakovu, razne kulturne institucije iz Prage in Lvova, Ruska matica, Matica Srpska, Srbska kraljevska akademija, ki je v svojem komratnem pismu omenjala Levstikove stike z Vukom Karadžićem in Daničičem, filozofska fakulteta Masarykove univerze v Brnu in rektor te univerze, Matica Serbska iz Budyšina, predsedstvo Maticе Hrvatske itd.

Slavnostni govornik Fran Albrecht je imel zelo posrečen govor, v katerem je očrtal Levstikovo delo s kulturno-kritičnega stališča. V označevanju Levstikovega pomena in osebnosti je govornik poudarjal: »Levstik je legitimni duhovni potomec Prešerna. Levstik je bil voljan, da vzame na svoje rame težko in odgovorno breme njegove dediščine, ki jo je že obogatil in razširil, da je v njegovem imenu oznanjal lepoto zoper brezdušno korist, on je izganjal plehko, voljo donečo frazo in laž, izpovedoval pogum, odločnost in življenjsko silo svojega naroda zoper strahopetno, neodločno tavanje njegovih voditeljev.

Klanjajoč se nocoj stoti obletnici njegovega rojstva, ne vidim v tem samo izraza naše hvaležnosti do enega največjih in najpomembnejših naših mož, temveč čutilni izraz neke globoke in vseobčje zavesti, kako neobhodno bi bil danes potreben Slovincem mož take bistre dalekovidnosti, takega poguma in močnatosti, take nepodkupne odločnosti in poštene doslednosti, kakor je bil on. Zakaj v preminemem se današnji čas krije z

dobo, v kateri je nastopil, delal in se boril Franc Levstik. Tudi dandanes je v marsičem čas tavanja in »mnogega premišljevanja«, kakor za Levstikovih dni, doba nerazbistrenih pojmov, malikovanje materije, čas grobo utilitarističnih instinktov, nečistih oportunističnih nagnjenj in javnem, neka omtivela nerazgibanost in neplodnost v kulturnem življenju.

Govornik je svoja zanimiva izvajanja zaključil: »S svojim bodrim, kritičnim duhom je prežračil zahtovo vzdušje slovenske duševnosti, razgibal njeno inertno dretnoto ter zasejal vanjo toliko plodnih kalov, da ga po pravici moremo imenovati enega največjih reformatorjev in regeneratorev — utemeljiteljev novoslovenskega duha.

Izvajanja Frana Albrehta so izžvala buren aplavz.

Primeren govor je imel zastopnik Srbske kraljevske akademije in Maticе Srpske, univ. prof. dr. Radojčić. Govornik je (v srbohrvaščini) naglašal stike in zanimanje, ki sta jih že v prvi polovici prejšnjega stoletja kazali obe instituciji za slovensko kulturo in za Levstika.

Univ. prof. dr. Spektorski je kot zastopnik Ruske maticе v lepi slovensčini očrtaval Levstika kot moža, ki ni ustvarjal samo za slovensko kulturo, temveč je seznanjal Slovence tudi s kulturami drugih slovanskih narodov, tako Srbov, Hrvatov, Čehov, Poljakov in Rusov. Govornik je občinstvo prijetno presenetil z dobrim poznavanjem Levstikovega dela. Žel je za to prisrčno odobravanje.

Svojevrstni vrhunec večera je bilo Levstikovo izročilo, ki ga je zelo dobro recitiral pisatelj Franc S. Finžgar. S spretno izbranimi teksti je recitator seznanil občinstvo z glavnimi idejami Levstika o jeziku, o leposlovju, o kritiki, o narodnosti in o narodu. Občinstvo je recitatorja prekinjalo z viharnim odobravanjem, ki se je še stopnjevalo ob zaključku.

Igralci ljubljanske drame »Mlada Danilova, Cesar, Kralj, Jerman in drugi« so zelo igrali Levstikovega »Juntazca«, to je bratek odlomak iz te Levstikove igre, katere zaključek se je zalibeg izgubil. Iz posrečenih kreacij je občinstvo spoznalo Levstika tudi kot dobrega avtorja drame in marsikdo je nocoj obzvaloval, zakaj Levstiku ni bilo dano, delati tudi v tej smeri.

Zaključek večera je bila Osterčeva »Sila« za orkester, ki jo je zopet dirigiral Niko Stritof. Napravila je na občinstvo izvrsten vtis sodobne glasbe.

Ves večer je bil tak, da ga mora biti vsako slovensko srce veselo, in je pomenjal popolno zaščenoje Levstikovemu geniju.

Koledar

Sobota, 24. oktobra: Rafael, arhangel; Kristina.

Novi grobovi

† V Mostah pri Ljubljani je umrl v visoki starosti 80 let g. Anton Celarc, zidarski mojster. Pogreb bo danes ob 4 popoldne iz hiše žalosti Ciglerjeva ulica 7. Svetila mu večna luč! Zalujočim naše sožalje!

Osebnosti

— Novi avstrijski generalni konzul v Ljubljani. V sredo je prispel v Ljubljano novi avstrijski generalni konzul g. dr. Feliks Orsini-Rosenberg in prevzel vodstvo avstrijskega konzulata iz rok dosedanjega generalnega konzula g. dr. Pleinerta. Pozdravljamo novega g. generalnega konzula z željo, da bi se med nami prav dobro počutil.

— Vojaška vest. Poveljnik dravske divizijske oblasti g. general Bogoljub Ilić je imenovan za člana osrednje mešane jugoslovansko-bolgarske komisije, zato odpotuje za delj časa iz Ljubljane. Nadomestoval ga bo g. general Dragomir Popović.

— Sodniški izpit pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani sta napravila večeraj sodni pripravnik okrožnega sodišča v Novem mestu Josip Rezelj in sodni pripravnik pri deželnem sodišču v Ljubljani Viktor Prohinar. Oba z dobrim uspehom. Častitamo!

— Poroka. Iz Reteč nam pišejo: Poročil se je podpredsednik prosvetnega društva g. J. Druvšek z gdnjo Franco Avguštin, hčerko uglednega trgovca iz Reteč. Nevesta je bila družvena tajnica, agilna igralka in dolgoletna cerkevna pevka. Oba sta tudi člana Marijine družbe. Vsa leta, ki sta jih preživela kot fant in deklet, sta delala za prosveto, zato jima društvo kliče ob poroki: Bilo srečno!

Nastavitev učiteljstva

Belgrad, 23. okt. 1. »Službene Novine« prinašajo ukaz Nj. Vel. kralja, s katerim so postavljeni sledeči kontraktualni učitelji in učiteljice z arde-nje učitelje oziroma učiteljice v 6. polož. skupini: Dermolja Franc na osnovno šolo v Ljubljano mesto, Venturini Franc na osnov. šolo v Ljubljano mesto s pravico dveh periodičnih povikov, Mikuš Matej na osnov. šolo v Šmarje pri Jelšah, Jurjevič Franc na osnov. šolo v Cerkljah, Vovk Viktor na mešč. šolo na Rakeku, Jerič Marija v Beltince, okraj Dol. Lendava, Cenden Angela na osnov. šoli v Starem logu je premeščena za učiteljico na osnov. šolo v Šiško, Vodopivec Alojzij na osnov. šolo v Dolško, okraj Ljubljana, Pagon Frančiška na osnov. šolo v Zg. Lendavo, Soban Josipina na osnov. šolo v Domanjševce, Terin Marija na osnov. šolo v Krupljinik, okraj Murska Sobota, Kočvar Pavla na osnov. šolo v Ljubljano mesto, Medvedšek Bogomila na osnov. šolo v Trebeljnu, Kunth Matilda na osnov. šolo v Oslinici, okraj Kotevje, Poljšak Srečka na osnov. šolo v Runec, okraj Ptuj, Hunar Rudolf na osnov. šolo v Stari trg pri Rakeku s pravico do dveh periodičnih povikov, Berce Josip na osnov. šolo v Svecino, okraj Maribor, Rozalija Berce-Tomažič na osnov. šolo v Svecino, Makarovič-Kanceler Antonija na osnov. šolo v Srednji Bistrici, okraj Dol. Lendava, Majer Julija na osnov. šolo v Catež, Stilogoj Aleksander, upravitelj, v Senčur ob Taboru, Vovk Ivan na osnov. šolo Studence-Ig.

Za učitelje in učiteljice v 7. polož. skupini: Radin Anton na osnov. šolo v Krasno, okraj Kamnik, s pravico do dveh periodičnih povikov, Turko Emilija na osnov. šolo v Gederovce, okraj Mur. Sobota, s pravico do dveh periodičnih povikov, Marušič Valburga na osnov. šolo v Andriance, okraj Mur. Sobota, s pravico do dveh periodičnih povikov, Tomšič Alojzij na osnov. šolo v Fokovcih, okraj Murska Sobota, Rudolf Ema na osnov. šolo na Rakek in Cater Marija na osnov. šolo v Kamnik.

Nobena odpoved

kavi, niti zvečer, ob nobeni uri, od nikogar, bodisi zdrav ali bolan, otrok ali starček, odkar imamo kavo Hag.

Prava izborna kava svetovnega glasu, kato-tero radi njenega vzorno dobrega okusa in popolne neškodljivosti pijejo milijoni ljudi — je kava Hag. Njen pomen za narodno zdravje je pisмено priznalo 27.000 zdravnikov.

Bon. Kava Hag d. d.

Tomašičeva ul. 4, Zagreb

H 31/7: Pošljite mi brezplačno 1 vzorec kave Hag. Prilagam Din 1— za odpreme stroške.

Ime: _____

Naslov: _____

Ostale vesti

— Prosvetno društvo v Brezicah priredi v nedeljo 25. oktobra ob 16 v Narodnem domu v Brezicah Bevkovo igro »Kajne« v treh dejanjih. Pred igro govor v spomin žrtvam naših bratov onstran meje. Za mnogoštevilno udeležbo se priporoča odbor.

— Tajništvo Mladinske maticе nam poroča: Na željo nekaterih pisateljev je odbor Mladinske maticе sklenil podaljšati rok za vlaganje rokopisov za redne publikacije do konca decembra. Gg. pisatelji so naprošeni, da nam pošljejo tipkane rokopi-se.

— V prilogi »Službenih novine« št. 246 od 21. oktobra t. l. je objavljen »Pravilnik o uvozu in tranzitu krompirja«.

— Valvazorjeva koča pod Stolom je vso zimo odprta in oekrbovana. — SPD, Kranj.

— Agrarno-reformni zakupniki se opozarjajo, da je po zakonu o likvidaciji agrarne reforme dovoljeno skleniti sporazum o vprašanju odškodnine, tako glede višine, kakor glede načina izplačila, tudi preden začno poslovali likvidacijske komisije. Takšen medsebojni sporazum zakupnikov in lastnikov veleposesev je priporočati tem bolj, ker se s tem pospeši, poenostavi in poceni izvedba agrarne reforme.

— Smrtna žrtev nesreče. Dne 15. oktobra smo poročali o težki nesreči, ki se je pripetila 14. oktobra steklarjevi ženi Mariji Santej iz vasi Podkr-nice 79 v občini Dol pri Hrastniku. Ko so sekali v gozdu drevesa, se je težka bukev nenkrat prevrnila na Santejevo, ki je dobila hude notranje poškodbe. Dasi ni bilo dosti upanja, da bi okrevala, vendar so se zdravniki z njo v ljubljanski bolnišnici trudili, da bi jo rešili. Reva je trpela silne bolečine. Trud zdravnikov pa je bil zaman, zakaj Santejeva je večeraj umrla.

— Smartno pri Velenju. V nedeljo 25. oktobra ob 3 popoldne gostuje v tukajšnjem Društvenem domu Kat. prosvetno društvo z znamenito žaloigro izza svelovne vojne: »Stilmondeski župan«. Ker gre čisti dobilek v dobrodelne namene (za akademsko menzo), vljudno vabimo k obilni udeležbi!

— Nova bolnišnica na Sušaku. Prihodnje nedelje bodo na Sušaku položili temeljni kamen za novo veliko banovinsko bolnišnico, v kateri bo prostora za 200 postelj. Poslopje bo trinadstropno in bo stalo 12 milijonov dinarjev.

— Smrtna nesreča delavca v gozdu. V gozdu pri Šipragu v Bosni se je zgodila huda nesreča. Gozdna delavca Stevan Kselenva in Josip Pavljak sta šla skozi gozd. Ko sta bila sredi gozda, se je zaradi težkega snega nenadoma podrli bu-

kev in ubila Kselenva. Ko so drugi delavci prišli mimo, so našli Kselenvovo truplo, o delavcu Pavljaku pa ni bilo nobene sledi. Vse iskanje je bilo doslej brezuspešno.

— Požar v kinematografu. V Pašičevu je v kabini zvočnega kina Friderika Richterja nastal ogenj, ki je uničil vse aparate in tri zvočne filme. V kinematografu je nastala velika panika. Vsi so navali na vrata in so bile v drenju štiri osebe ranjene. Požar se je razširil tudi na dvorano. Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno.

— Zgradarina po novem davčnem zakonu z dne 8. II. 1928, Ur. l. št. 75—26, in pravilniku z dne 28. 12. 1928, Ur. l. št. 402—121 z upoštevanjem zakona o spremembah z dne 23. 5. 1930, Sl. l. št. 35 in 36—20 Pojasnila, ključni za izločitev mestnih davščin, za preračun osnovnega, dopolnilnega davka, zamudnih obresti in razni vzorci. Dodani so še ključni za preračun dopolnilnega davka k pridobitni z vsemi, medsebojnimi, istotako za zemljarino. Uredil in sestavil Lovro Novak, davčni kontrolor in referent za zgradarino pri davčni upravi za mesto Ljubljana. Cena knjižice Din 25. Knjižica bo dobro služila vsem hišnim posestnikom, ki morajo ta mesec vlagati svoje prijave dohodkov od zgradb za leto 1931. Knjižico toplo priporočamo. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Prav tam se dobe tudi potrebne tiskovine za napoved zgradarine, pola stane 1 Din.

— Akviziterje za prodajo knjig išče »Delavska založba«, Miklošičeva c. 22/1.

— Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobijeno perilo v najlepšo izdelavo.

— Pri zaprtju, motenju prebave, gorečici, navalu krvi, glavobolu, splošnem slabopučenju vzemi na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice. Po izkušnjah na klinakah za notranje bolezni je »Franz-Josef« voda zelo dobrodejno odvajalno sredstvo. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kako postanem dober godbenik

To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil Meinel & Herold v Mariboru št. 102—B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izkušenemu. Zbirajte knjižico takoj z navadno dopisnico!

Maribor

□ K požaru v Bresternici, o čemer smo poročili že v večerajšnji številki, dodajamo, da je vinica rja dr. Franca Malija popolnoma pogorela; stanovalcem se je posrečilo rešiti življenje, pohištvo in drugo je vse pogorelo.

□ Riziko dela. V tiskovni Ježek v Melju se je pripetila večeraj težja nesreča. Tovarniški delavec, 24 letni Franc Kranje je padel z visokega ograda ter treščil s tako silo ob tla, da si je zlomil desno nogo nad kolonom. Prepeljali so ga z rešilnim avtom v bolnišnico.

□ Nenadna smrt. V noči od četrтка je nenadoma umrl v svojem stanovanju v Strossmajerjevi ulici 6, sodarski pomočnik in sedaj paznik v mestnem parku Franc Klaniček v starosti 53 let. Že dalje časa je bolehal na zavratni bolezni, vendar stanje ni smatral za tako opasno. Nenadni izbruh krvi mu je končal življenje. Pogreb pokojnega se vrši v nedelo ob pol treh popoldne iz mrtvašnice na mestno pokopališče. Naj počiva v miru.

□ Beg iz življenja? Vsa obupana se je večeraj pripetila na policijo Antonija G. iz Plinar-niške ulice ter izjavila, da je njen 26 letni nezakonski sin Ivan K., neznan kam izginil. Baje se je že večkrat izrazil, da si bo končal življenje. Pred par dnevi je tožil svoji materi, da za njega na tem svetu ni več življenja. Reče je bolehal na neozdravljivi bolezni ter sumi mati, da je svojo napoved uresničil ter si sam končal življenje. Doslej še niso odkrili sledu za njim.

Celje

□ Smrtna kosa. V javni bolnišnici je umrla v četrtek 22. t. m. občinska reva od Roginske gorice Nunčič Marijeta v visoki starosti 81 let. Naj v miru počiva!

□ Opozorilo javnosti. V petek je celjska policija aretirala nekega Škerjanca Josepa zaradi potepuštva. Obdržali so ga potem v zaporu, ker je navedel pri svoji aretaciji napačno ime; izdal se je za nekega Vidmarja Rada in šele po daljšem zasliševanju je navedel pravo ime. Policiji se je zdelo sumljivo, da ni hotel navesti pravega imena in je uvedla poizvedbe glede njegovega prejšnjega življenja. Sedaj je došlo od orožniške postaje iz Vevč, da je bil aretirani Škerjanc tam uslužben in porabil priliko ter poneveril denar. Ker pa obstoja upravičen sum, da ima Škerjanc še nekaj takih deliktov na vesti, se opozarja občinstvo, ki bi bilo morda na sličan način oškodovan po osumljenju, da to prijavi in se obrne v zadevi na predstojništvo mestne policije, ki vodi poizvedbe, ali samo neposredno ali pa event. preko orožniških postaj.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, 24. oktobra: DOGODEK V MESTU GOGI.

Red D.

Nedelja, 25. oktobra: VEST. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 26. oktobra: TAKŠNA JE PRAVA. B. Torek, 27. oktobra: Zaprto.

Izvirna slovenska drama »Dogodek v mestu Gogi« se ponovi danes za red D Ta večer igra vloga Afre gospa Bučarjeva, izvrstna in agilna članica Sentyakobsekega odra, kjer je žela veliko uspehov in ima velik krog prijateljev in čestitelcev. Ostala zasedba kot pri premijeri. Režira prof. Šest.

OPERA

Začetek ob 20.

Sobota, 24. okt. VIKTORIJA IN NJEN HUZAR, Izven. Ljudska predstava po znižanih cenah. Nedelja, 25. oktobra ob 15: OJ TA PRESMENTANA LJUBEZEN. Opereta. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob 20: EVGENIJ ONJENIG. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

»Viktorija in njen huzar«, brez dvoma ena najboljših operet zadnjih dveh let, je doživela na našem odru velik uspeh. Delo je izvrstno naštudirano in vprizorjeno ter zasledeno z našimi najboljšimi člani. Glavne vloge imajo gg. Poličeva, Ribičeva, Gostič, Janko, Zupan. Repriža nocoj bo po znižanih, ljudskih opernih cenah. Posetnike opozarjamo, da so letošnje ljudske cene povečini nižje od ljudskih cen, ki so bile do sedaj običajne.

Milijoni

in milijoni ljudi uporabljajo

že nad trideset let

po spodaj navedenih navodilih

Levjo-Mentol-Droždjenko

in blagoslovila

njen neprecenljiv

čudežni učinek

Pri revmatizmu trganju, išk asu: boleča mesta vdrgniti.

Pri zobobolu: dlesne vdrgniti in ustno duplino izpirati, grgrati.

Pri glavobolu, nervoznosti, pomanjkanju spanja: čelo in cele telo vdrgniti, ter vzeti zvečer pred počitkom mlačno kopel s dodatkom Levjo-Mentol-Droždjenko.

Pri utrujenosti: masirati celotno telo.

Pri želodčnih boleznih: 10 kapljic na kosček sladkorja.

Pri izpadanju las in prhaju: masirati glave.

Kot zobna voda itd.

Pri potenju pod pazduho, nog rok a i celotnega telesa naj se poteče deli zjutraj in zvečer izmivajo.

Levja-Mentol-Droždjenka

je prava samo v tu oddanjeni in plombirani ORIGINALNI STEKLENICI

Zahtevajte izrecno

Levjo-Mentol Droždjenko

ter odločno zavrnite vsako nadomestilo.

Levja-Mentol-Droždjenka

se dobi v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini po 10—, 20— in 52— Din. Pazite se pred ponaredbami.

Centralni biro:

LAVIJA MENTOL-DROŽDJKNA

Zagreb, Marulićev trg 5. — Telefon: 73-52

Dev. Marija v Polju

Prosveta »Polje« priredi danes ob pol 8 zvečer za svoje člane prosvetni večer proti prosti vstopini in predložitvi članske izkaznice. Iskreno vabljeni.

Kino »Polje« predvaja v nedeljo, 25. t. m. ob štirih popoldne in osmih zvečer film »Znak v viharju«. Krasnega filma, ki kaže morskno nesrečo, ne zamudite pogledati.

Radio

Koncert mlade pianistke. To nedeljo bomo imeli priliko slišati mlado pianistko gđ. Vojko Prelovec, ki je že nekajkrat v mladinskih urah nastopila za klavirjem. Mični program bo prav gotovo zanimal vse naše malčke, ki se ukvarjajo z učenjem mklavirja; a bo prav tako nudil užitek odraslim poslušalcem.

Koroška ura. V nedeljo popoldne ob 11 se bo oddajala v našem radiu koroška ura, ki bo v naših srcih obnovila in osvežila spomin na tiste, ki so morali ostati onstran Karavank in so jim pustili samo še slovensko ime... Pričakujemo, da bo ta ura našla mnogo poslušalcev.

Programi Radio-Ljubljana

Sobota, 24. oktobra: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas plošče — 17.30 Salonski kvintet — 18.30 B. Hrovat: Pota k ustvarjanju kulturnega filma — 19.00 Ga. Orthaber: Anglesčina — 19.30 Prof. Namorš: Spoznavanje blaga v epicerijski in manufakturni stroki — 20.00 Bogo Pleinčar: Šah — 20.30 Duetni večer: gđc. Kogejeva in g. Marčec, solista ljubljanske opere — 21.15 Salonski kvintet — 22.00 Čas, dnevne vesti — 22.15 Lahka glasba, izjava salonski kvintet.

Nedelja, 25. oktobra: 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.00 P. dr. Roman Tominec: Galerija slovečih konvertitov — 10.30 Klavir solo, izjava gđc. Vojka Prelovec — 11.00 Koroška ura: 1 Korošnica koroških pesmic (plošča). Koroške narodne pesmi poje zbor koroških Slovencev v Ljubljani. 3. Koroška. Predavanje dr. Fr. Kotnika — 12.00 Čas, dnevne vesti, plošče — 15.15 Dekliška ura: Pogled iz globine k luči (gđc. Lebar) — 15.45 Citre s spremljevanjem kitare (gđc. Greta in Milan Justin) — 16.15 Zabavno čtivo — 16.45 O. Wilde: Bumbury (komedija o človeku, ki igra dva brata), Sentyakobski gledališki oder — 20.00 Pevski nastop članov sokolskega društva v Trzinu — 21.00 Harmonika solo, igra g. Edvard Kováč — 21.45 Poročila in časovna napoved — 22.00 Salonski kvintet.

Drugi programi

Nedelja, 25. oktobra.

Belgrad: 12.00 Plošče — 12.30 Radio orkester — 17.30 Jazz — 20.00 Narodne pesmi — 20.30 Radio orkester — 21.30 Pester program. — Zagreb: 11.30 Plošče — 17.30 Ciganska glasba — 20.20 Radio orkester — 22.10 Lahka glasba. — Budapest: 11.15 Koncert — 14.00 Radio orkester — 15.45 Pesmi — 16.50 Pester program — 18.00 Pesmi — 19.30 Prenos iz opere. Ciganska glasba — Praha: 19.00 Poljudna glasba — 22.20 Lahka glasba. Rim: 10.15 Religiozna glasba — 13.00 Pestra glasba — 17.00 Instrumentalni in vokalni koncert — 21.00 Pester koncert. — Milan: 10.50 Religiozna glasba — 12.30 Pestra glasba — 19.05 Pestra glasba — 20.35 Prenos iz opere. — Katovice: 10.00 Bogoslužje — 12.15 Opoldanski koncert — 20.15 Poljudna glasba — 22.10 Violinski koncert — 23.00 Plesna glasba. — Dunaj: 10.00 Zborovo petje — 11.05 Koncert orkestra — 13.05 Rokoko in krolinola — 19.30 Potopisno predavanje »O Macedoniji« — 20.00 »Nevzvesti Eckehart«, igra — 22.15 Plesna glasba. Toulouse: 12.30 Katoliško bogoslužje — 13.00 Opoldanski koncert — 13.15 Jazz — 20.00 Violinski koncert — 20.30 Večerni koncert — 21.00 Koncert vojaške godbe — 22.00 Večerni koncert. — Berlin: 19.45 Caruso in Saljapin — 20.00 »La Boheme«, opera — 22.30 Plesna glasba. — Barcelona: 13.00 Radio »sektet« — 14.15 Kino glasba — 19.10 Radio orkester — 19.40 Pesmi — 20.10 Radio orkester. Stuttgart:

Razsipni indijski knezi

Kadar se vrši zasedanje sveta indijskih knezov, je zbirališče avtomobilov pred zbornico palačo podobno najbolj razkošni ameriški avtomobilski razstavi. Po podatkih indijskega pisatelja Kanhayalal Ganbe, — ki podaja v svoji knjigi »Njeno veličanstvo ali knežja patologija« uničujočo obtožbo proti indijskim knezom, — pa v teh avtomobilih še daleč ni zapopaden ves luksuz knezov.

Med temi avtomobili so zastopane vse najdražje vrste. Med njimi se vidi take, ki so njih sestavni deli iz najredkejšega in najdražjega lesa, kovinasti zunanji deli iz zlata, srebra in čisto iz platine. Notranjost je vsa v purpuru, svili, atlasu ali dragem žamet.

Kakor znano je britanski del Indije razdeljen v dežele, ki imajo svoje lastne vlade, ki so med seboj tesno povezane v osrednjo vlado, ki je v poslednji instanci odgovorna angleškemu parlamentu. 562 držav domorodcev, ki so žalosten preostanek starega velikega mongolskega imperija, so še sedaj posebne politične tvorbe in nad njimi vladajo samodržci, potomci tisočletnega despotizma.

Problemi teh držav niso problemi njihovih 70 milijonov prebivalcev, naseljenih na približno 1.800.000 km² zemlje, marveč so to problemi 500 knezov in vladarjev, to je: problemi njihovega obstanka, njihovih palač, njihovih žena in njihovega veseljačenja, zabave in razuzdanosti.

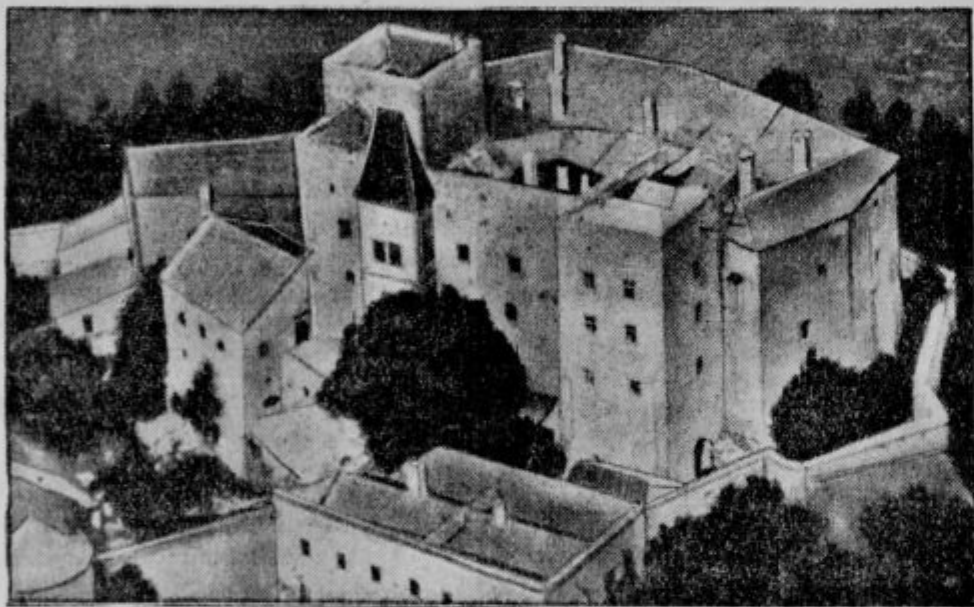
V drugih državah vladajo kralji večinoma v soglasju z ljudstvom in sijaj dvorskega življenja je odobren od zastopnikov ljudstva. Indijski knezi za vladajo brez ozira na voljo

ljudstva. Oni temu ljudstvu nalagajo davke, kadar in kolikor se jim zljubi; izdajajo po volji zakone, plenijo državne dohodke za sebe in ostanejo obvarovani vseh posledic take nasilne vladavine, kajti njihov položaj in njihov plen jim je garantiran in se vrši pod pokroviteljstvom Velike Britanije.

Civilna lista t. j. dohodki, ki jih za dvor prispeva država, znaša pri angleškem kralju en tisoč šeststotih del državnih dohodkov; belgijski kralj dobiva eno tisočinko; italijanski kralj eno petstotinko, danski kralj eno trestotinko, japonski eno štiristotinko, nizozemski eno sedemstotinko itd.

Noben vladar pa ne dobi eno sedemnajstinko vseh državnih dohodkov, kolikor dobiva Maharani iz Travankurja, ali štirinajstinko kakor Maisurski maharadža, ali deseti del ko Nizam Heidarabadi in barodski maharadža. Mnogo pa jih je, ki dobivajo tretjino ali celo polovico v krvi in znoju zasluženih in pod največjim nasiljem vplačanih davkov, carin in drugih državnih dohodkov.

Te ogromne vsote pa ne gredo samo za avtomobile. Indijski knezi imajo čisto zelo čudne okuse in še bolj čudne muhe. Vsak pa mora imeti svojevrstno muho, da se loči od drugega, da je bolj originalen. Temu ni nikdar dovolj palač, drugi nikdar dovolj žena, tretji avtomobilov, slonov itd. Vsi živijo v brezdelju in ni ga, ki bi imel vsaj približen pojem o strahotnem trpljenju in siromaštvu indijskega ljudstva.

Skrivnostni grad. Kakor je poročalo češko časopisje si je bivši španski kralj Alfonz izbral grad Blublan, ki leži v Karpatih ob poljski meji, za svoje stalno bivališče. Baj je že mesec pred svojim odhodom poslal iz Španije v ta grad svoje ogromne zbirke umetnin, dragih kamenja in drugih dragocenosti.

Resnica o španskih jezuitih

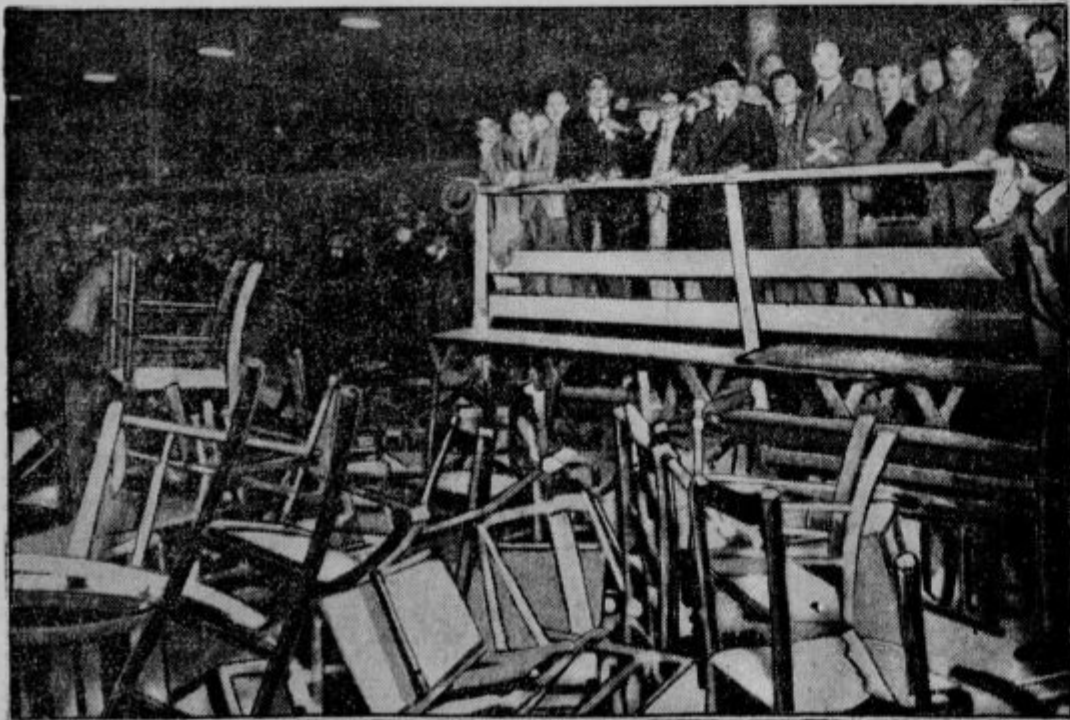
>Osservatore Romano< prinaša od posebnega poročevalca zanimivo poročilo o sklepu španske vlade, da morajo vsi jezuiti zapustiti Španijo. Sovražstvo sedanje vlade in nekaterih krogov se v prvi vrsti nanaša na jezuite zato, ker se je brezvestni propagandi posrečilo razstrositi in razširiti vesti, da imajo jezuiti bajna bogastva, da imajo večino delnic in s tem neomejeno kontrolo nad najvažnejšimi industrijskimi in trgovskimi podjetji in da so njihovi zavodi opremljeni z neverjetnim luksuzom. Res pa je, da so jezuitski kolegiji urejeni odgovarjajoče moderni arhitekturi in potrebam na korist zelo številnih gojencev, očetje sami pa so živeli zelo skromno samostansko življenje in pogosto trpeli tudi pomanjkanje. Resnica je tudi, da so jezuitske cerkve zelo bogate raznih dragocenosti. Te pa so poklonili pobožni verniki v zahvalo in v čast božjo za uslišane molitve v časih preizkušenj in težav.

Popolnoma neresnična pa je trditev, da

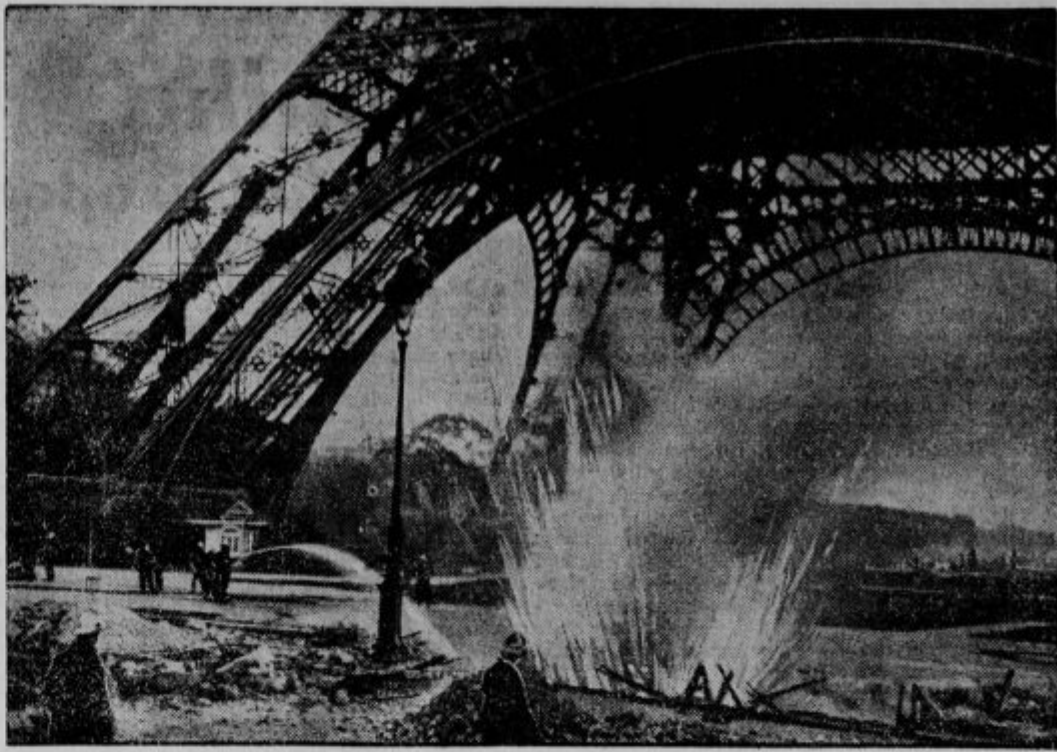
razpolagajo jezuiti z mnogimi milijoni. V Španiji je imel red komaj tri tisoč članov, od tega je bilo kakih tisoč novincev in dijakov. Kakih 1000 španskih jezuitov deluje v južni Ameriki in v misijonih. Njihovo šolstvo pa je bilo že od nekdaj v Španiji zelo razvito in število od njih vzdrževanih šol in kolegijev ter število dijakov in učencev najbolj dokazuje njihove zadrage na prosvetnem polju. S tem, da sedaj uničijo njihove šole, uničujejo uspehe stoletnega dela in naporov, ne morejo pa na njihova mesta postaviti prav nič, kaj šele kaj enakovrednega. Prenehanje s poukom v njihovih šolah pomeni pravo tragedijo in veliko škodo za vzgojo ljudstva, kajti državnih in občinskih šol je zelo malo.

Fotoamaterji!

Vse fotopotrebščine dobite v
Jugoslovanski knjigarni
v Ljubljani. Zahtevajte cenik!

Volivna agitacija v deželi parlamentarizma. V Angliji, katere politična borba je doslej bila za vzgled drugim deželam, se vrši sedanja volivna borba z doslej neznanostjo. Na shodu »Nove stranke« bivšega poslanca delavske stranke Sir Oswalda Osleya (X) je prišlo v Birminghamu do prave bitke v dvorani, ki so jo skoraj popolnoma demolirali. Vodja »Nove stranke« na je mogel zapustiti dvorano le pod zaščito policije.

Eksplodacija pod Eifflovim stolpom. Pod znanim Eifflovim stolpom v Parizu je te dni eksplodirala plinska napeljava. Le največjim naporom vojaštva in ognjegašev se je posrečilo lokalizirati požar in s tem rešiti to tehnično znamenitost.

Arthur Schnitzler umrl

21. t. m. je na Dunaju nenadoma umrl, zadet od kapi, nemški pisatelj Artur Schnitzler. Bil je star 70 let. Nemška literarna zgodovina označuje Schnitzlerja kot enega najbolj plodovitih pisateljev sedanje dobe, ki je imel obenem tudi precej uspeha. Njegova dela preveva trudna melanholija in trpek pesimizem, prav pogosto pa frivolnost in lahek ton.

Njegova dela je pozitivna javnost odklanjala, njegovi gledališki spisi so dali povoda škandalom in pogosto dela cenzuri, ki je tudi prepovedala uprizorjanje nekaterih njegovih spisov.

„Jetnišnica“ brez ječ in brez stražnikov

Nadzornik švedskih jetnišnic Wijkman je podal javnosti poročilo o novem načinu postopanja z jetniki. Ze nad deset let obstoja pri Singenshultu v zapadnem delu Švedske kolonija za jetnike brez jetnišnice in za dohlili celice brez visokega zidovja in zamreženih oken, da skoraj brez vsake straže. Obsojenci morajo dati samo častno besedo, da ne bodo pobegnili iz kolonije. Dasiravno so mnogi obsojeni na dolgoletne zaporne kazni, se vendar od obstoja kolonije do danes ni zgodil niti eden slučaj, da bi kdo pobegnil. V koloniji se je tekom let razvila gotova tradicija in starejši kolegi vsakega novince poučijo, kako se mora v koloniji obnašati. Jetniki vživajo v koloniji popolno svobodo gibanja. Ko so kolonijo ustanovili, je bil kraj pust in neobdelan, sedaj obstoja iz cvetočih vrtov in lepo obdelanih njiv in rodovitnega polja. Zato bodo ustanovili še več takih kolonij.

Elektrifikacija železnice Dunaj—Gradec

Dunajskemu občinskemu odboru je predložen načrt za elektrifikacijo železniške proge Dunaj—Gradec. V utemeljitvi se pravi, da železniški obrat s premogom zelo škoduje zdravju posebno v velikih mestih in povzroča tudi veliko nesnago. Kakor so pokazali uspehi doslej že elektrificiranih železnic na Tirolskem in Stajerskem, je obratovanje mnogo bolj rentabilno in od velikega pomena tudi za povečanje tujskega prometa. Gotovo je, da bo načrt sprejet.

Nova odkritja o zločincu Matuški

Sedaj je dognano, da je Matuška, ki je izvršil atentat na železniški most pri Budimpešti, že dolgo let bil v službi komunistov. Med komunistično strahovlado na Madžarskem je bil zaposlen pri politični policiji. Ko so takrat zasedle romunske čete Budimpešto, je Matuška poskušal pobegniti, pa je bil vjet in obsojen na smrt. Neposredno pred izvršitvijo smrtnih obsodbe se mu je na zakoniten način posrečilo pobegniti in je več let izvrševal atentate na železnice in javne objekte. Koliko mora imeti na vesti nedolžnih žrtev!

Policijski pes.

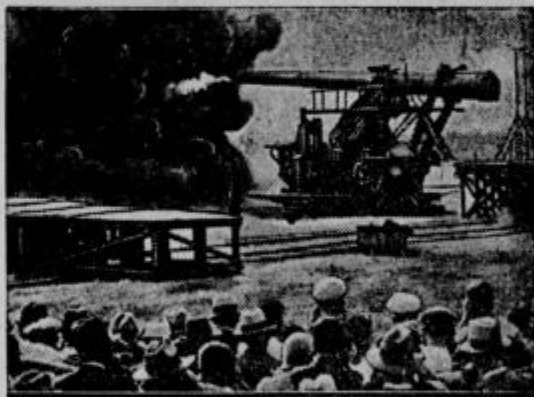
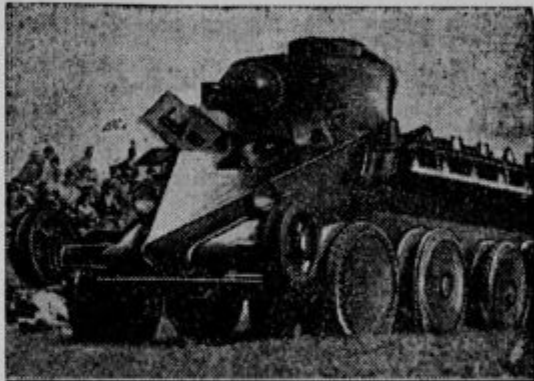
V gostilni sedijo prijatelji psov. Janez pravi:

>Kupil sem ravno nedavno krasnega psa, čiste pasme.<
>Katere?<
>Policijske in sicer one prave, čiste.<
>Da vidimo tvojega psa.<
Zvečer je Janez pripeljal psa s seboj. Ko ga zagledajo, prične vsestranski smeh in zbadanje:
>Kakšne pasme, pa še policijske, ha, ha! Ti se norčuješ, saj vendar vidiš, da ima dolgo dlako, črno glavo, rjava prsa in bele tace.<
>Jaz pa vam pravim, da je pravi policijski pes.<
>No, no...<
>Da, od prave policijske pasme in sicer — ampak tajne.<

Prenos slik iz Vatikana po radiu

Radio postaja v Vatikanu je dobila v dar od francoskega poslanika pri Sv. Očetu najmodernejši aparat za prenos slik po radiu. Prenos slik se bo prvič izvršil danes v prisotnosti Sv. Očeta.

Sploh se opaža, da v Vatikanu v zadnjem času zelo čislajo radio in vedno izpopolnjuje svojo postajo z novimi iznajdbami in modernimi aparati, ki jih Sv. Oče dobiva od vseh strani sveta.

V znamenju razorožitve. Ob prihodu francoskega predsednika vlade Laval v Washington poročajo listi, da se bo med drugim pogajal tudi o splošni razorožitvi. Nedavno pa so se vršili jesenski manevri ameriške vojske. Na teh manevrih se je šele videlo, kako strašne so nove iznajdbe in kako grozovita bo morala biti prihodnja vojna. Ravno ameriška vojska prednjači v oborožitvi z najrazvitejšimi morilnimi pripravami. Gornja slika kaže n. pr. najnovejši top. Izstrelki tega orjaškega topa tehta 10 centov in nosi 22 kilometrov daleč. Druga slika predstavlja brzotank. Ta tank razvija hitrost 80 kilometrov na uro, je oborožen s topovi in strojnimi puškami, vozi lahko v vsakem terenu, ker premaga z lahkoto vse zapreke.

Požari

V mestu Nižji Slavkov blizu Sabinova v vzhodni Slovaški je nastal 22. t. m. velik požar, ki je upepelil 55 zgradb ter veliko število hlevov, gospodarskih poslopij in skladišč. Požar so zaneli otroci. 80 rodbin je ostalo brez strehe, škodo pa cenijo na 10 milijonov dinarjev.

V Döblingu je isti dan pogorela znana strojna tovarna Bochmann. Požar je nastal vsled eksplozije plina. Škoda je zelo velika, številne delavske rodbine pa bodo ostale brez zaslužka in brez — kruha.

Violinist čisti svoje čevlje.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:30 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 lin. Oglasi na devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Posredovalnica

Mrak, Ljubljana — preiskrbuje pridna dekleta.

Trgovski pomočnik

išče službo v palanterijskih trgovini. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vesten« št. 12.468.

Službe iščejo:

trgovski delavec, vratar, skladiščnik, knjigovodnja, uradniki, upokojevalci, tudi kavcije zmožni. Priporočila samo člane Osr. gosp. zadruga r. z. z. o. z. v Ljubljani, Mestni trg 19 III. nadst. Znamke 3 Din za odgovor.

Gospodinja

z večletno prakso išče službo zopet v župnišču. Ponudbe pod »Nazaj v Prlekijo« na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Mizarski mojster

išče primerne zaposlenja vsaj za nekaj časa. — Naslov pošljite v upravo »Slovenca« pod značko »Sem brez delavnice«.

Fant

25 let star, krščanskih staršev, priden in pošten, išče kakršnokoli službo. — Gre tudi za hlapca h kojem. — M. M., Dobrunje št. 38, Sp. Hrušica.

Kuharica

želi mesto k orožniku ali finančni kontroli. Ponudbe pod »Kuharica« na upravo »Slovenca«.

Službodobe

Aranžerja

izloženih oken sprejme I. Kette, Ljubljana, Aleksandrova cesta 3.

Za trdi les

se išče nakupovalec in prejemalec. Ponudijo naj se samo gospodje, ki so zmožni kavcije in imajo dobre nakupne zveze, na upravo »Slovenca« pod »Eksistenca« št. 12.558.

Kuharica

ki mora opravljati tudi vsa hišna dela, se išče k boljši družini. — Starost okrog 30 let. — Nastop službe in plača po dogovoru. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.545.

Šivilje

moškega perila sprejme I. Kette, Ljubljana, Aleksandrova cesta 3.

Vajenca

za mizarsko obrt, krepkega, poštenih staršev, z oskrbo pri mojstru, sprejme Avgust Černe, Zgoranja Šiška 122.

Čevljarski vajenec

se sprejme z vso oskrbo v hiši. — Rozman Ivan, Primskovo pri Kranju.

Trg. učenca ali učenko

sprejme boljša delikatesa in špecerijska trgovina v Ljubljani. Vsa oskrba pri starših. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12.565.

Stanovanja

Gospodična

se sprejme na stanovanje, najraje iz trgovine. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.461.

Lepa soba

z opremo in električno razsvetljavo se odda gospodu ali gospodični z vso oskrbo. Cena po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.451.

Dve dijakinji

ali boljši gospodični takoj sprejemne na hrano in stanovanje. Naslov v upravi Sl. pod št. 12.572.

Stanovanje

še starejša mirna gospa. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gospa« št. 12.573.

Danes

Morske ribe!

Danes sveže pošiljke! Vina dalmatinska iz lastnih vinogradov; novo in mošt po 10 Din. Toči se v gostilni na dvorišču hotela Tratinik, Sv. Petra cesta 25 in v Šiški, Medvedova ulica v gostilni »Primorje«. Priporočila se Sunara.

V gostilni Maver

Jegličeva 5 v soboto 24. oktobra krvave klobase in pečen purman, v nedeljo 25. oktobra pečen prešiček, ter vedno dober vinski mošt z mariborskih gorice po 12 Din liter. Klavir p. t. gostom na razpolago. Priporočila se gostilničarka.

Pouk

Čamernikova

šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast koncesionirana Prospekt št. 16 zastoni Pišite ponil

Gojko Pipenbacher

koncesion. šoferska šola. Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. — Zahtevajte informacije.

Šoferska šola

oblastveno koncesionirana, I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Dunajska cesta 31. Prihodnji redni tečaj se prične 1. novem.

Vnajem

Poslovni lokali

na Dunajski cesti št. 29/1 se takoj oddajo. Poizve se totam.

Pisarno

sobo na Miklošičevi cesti v pritličju, z vporabo telefona, ugodno takoj oddamo. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12.484.

Posrestva

Enonadstropna hiša

z gospod. poslopijem, ob državni cesti Ljubljana—Vranks, vodovod, mimo vodi električni daljnovod, 3000 m² vrta. Zelo pripravo za večje obrtnika ali trgovca, se po nizki ceni prodaja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.561.

V Rogaški Slatini

najlepšem zdravilišču Jugoslavije, je zaradi rodbinskih razmer napredaj ves kompleks hotela »Stoinschegg«. Posrestvo obstoja iz glavnega poslopija, dependance in zraven spadajočih gospodarskih poslopij z zemljišči v izmeri nad 50 katastralnih oraolov — prve vrste v ugodni legi. Hotel sam se nahaja takoj vis-a-vis kolodvora, leži torej izredno ugodno v centru z nad 40 kompletno in lepo urejenimi sobami za tujece, bogatim inventarjem za gostilniško obrt, velikimi, prostornimi kletmi, z veliko množico dobrih vinskih posod, razsežnimi gospodarskimi prostori, garaža, skladišči, živim in mrtvim fundus in struktusom. Dobro obiskani od zdraviliščnih gostov je hotel prikladen za vse vrste obratov, ki so v zvezi s tujskim prometom, pa tudi za vse vrste trgovskih panog in podjetij, zlasti za lukrativen restavracijski obrt. Zahlevana nakupna vsota se giblje globoko pod cenilno vrednostjo. V arondiranem priključku je krasen grič s čarobnim razgledom na zdravilišče in njegovo daljno okolico, kamor se doseže v 5 minutah od zdraviliškega centra in je jako pripraven za pristavo ali kaj podobnega. Z eno besedo: dobra naložba kapitala. Interesentje naj se obrnejo za informacije na lastnika Avgusta Stoinschegga v Rogaški Slatini.

Lepe stavbne parcele pod Rožnikom po ugodni ceni napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.565.

Posrestva — hiše

od 2 do 300 oraolov. — Gostilne, mestne in deželske, kakor trgovine, mline, žage, pekarije prodaja Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica št. 30.

Posrestvo

10 oraolov; njive, gozd, travniki, novozidana hiša in gospodarsko poslopije, pri Sv. Marijeti ob Pesnici, napredaj. Naslov da uprava »Slovenca« v Mariboru.

Novo hišo

enonadstropno, prodam v Ljubljani. — Cena 200.000 Din, hipoteka 100.000 Din, mesečni dohodki 2000 D. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.579.

Kmečki mlin in žago ter nekaj posrestva in sadni vrt na lepem kraju oddam v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.582.

Lepe gozdne parcele na Rožniku poceni napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12.565.

Kupimo

SKOBELNIK

s kompletnim mizarskim orodjem kupi podjetje v Ljubljani. — Ponudbe pod »Skobelnik« št. 12.546 na upravo »Slovenca«.

Kupim želod

rudečega hrasta. — Saša Stare Menges.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6 II nadst.

Mizico

za pisalni stroj, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slovenca« pod »Mizica«.

Prodamo

Kurivo

premog, drva, solidne cene — Breclji, Maribor, Koroška 49.

Prodaj

8 dobro ohranjenih hrastovih vinskih sodov od 5—18 hl, po 50 par liter. Andrej Podboj, Ribnica, Dolenjsko.

Čevljarski stroj

nov, znam »Pfaff«, prodam iz proste roke z vsem čevljarskim orodjem po jako ugodni ceni. — Andrej Fink, Podturen 26 pošta Toplice pri Novem mestu.

Obrt

Muškatelc

specijaliteti štaj. vinskih moštov — toči gostilna Tomšič, Šentjakovski trg.

Cenjene dame

poslužujte se damskega frizerskega salona Mirko Zaletel, križišče Rimske in Bleiweisove ceste.

Krušno moko in rženo moka

vedno sveže, kupite zelo ugodno pri A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN je mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK

lekarnar — SISKAR

Varujte se potvorb

HUMANIK

D. 165-

LAK-MODA 1931

ZELO DOBRE ŽENSKÉ NOGAVICE ŽE OD DIN 15-

TOPLI ČEVLJI IZ VELBLODOVE DLAKE PODPLATI IZ KLOBUČEVINE IN USNJA DIN. 45-

LJUBLJANA, Dunajska cesta 1. a
CELJE, Aleksandrova cesta 1.
MARIBOR, Gosposka ulica 17.

Mreže za postelje

izdelane narečene in napolne samo trdka Simon Sablatnik Jesenice-Fuzine. Sprejema tudi popravila.

NOVOPOROČENCI, POZOR!

Oglejte si izložbo slik — Fotomeyer, Maribor, Gosposka ulica 39. Lepe slike, moderno izdelane in cene.

Sveže in suhe gobe

kupujem stalno vsako množino. Zahtevajte pojasnila.

Namizna jabolka

prvovrstna, razpošiljam po najnižji ceni. — Peter Setina. Radeče — Zidani most.

Velden ob Vrbskem jezeru

Ugodno ležeče stavbne parcele (tudi ob obrežju jezera) parcelirano, ugodno za zgradbo od 600 m² po 3 šil in višje. Izredno cenena priložnost za nakup. Sigurna, stalno v ceni naraščajoča naložba kapitala. Ni treba takoj zidati. Prospekte pošilja anonimni biro Witzl, Klagenfurt, Domgasse 7.

Pohištvo

priprosto in najmodernejšo. Vam audi trdka po izredno nizki ceni

KREGAR IN SINOVA

St. Vid nad Ljubljano — nasproti kolodvoru

Jugoslovanske dukate

male in velike, s sliko Nj. V. Nj. V. kralja in kraljice izdeluje in prodaja pooblaščenca

kovalnica

Beograd, Vojvode Mišića 43 (Topčiderski drum).

Dukati imajo vrednost zlata karatov 23, 66, t. j. 986 1000 in so opremljeni z državnim žigom. Dukati se dobe v vseh bankah in menjalnicah. Kovalnica kupuje avstrijske dukate žigovane in nežigovane ter jih plača po Din 37-50 gram.

Za blage izkaze ljubezni in sočutja do naše ljube nepozabne

Rice

izrekamo vsem globoko občuteno hvaležnost in zahvalo žalujoči ostali.

PAŠNIŠKA ZADRUGA V RUŠAH javlja tužno vest, da je njen zaslužni načelnik, gospod

Srečko Robič

veleposestnik, župan v Limbušu, član banovinskega sveta itd.

nenadoma umrl. Pogreb se bo vršil v soboto ob pol 15 na pokopališču v Limbušu.

Neumornemu delavcu najčastnejši spomin!

Ruše, dne 22. oktobra 1931.

Načelstvo.

Zahvala

Izražamo na tem mestu najsrčnejšo zahvalo vsem onim, ki so stali ob strani našemu preljubljenemu

Saši Knezu

v njegovih zadnjih dneh, predvsem gospodu Antonu Agnoli, ki je noč in dan bedel pri njem in skrbel zanj kot za lastnega brata. Hvala vsem gg. zdravnikom, ki so storili več kot svoje dolžnosti, da nam ga ohranijo. Zahvaljujemo se članom Rotary-klubov ter predstavnikom oblasti in korporacij v Sarajevu za vso njih skrb in počastitev spomina blagopokojnika. Ljubljana je pričakala truplo svojega sina z iskreno žalostjo. Hvala vsem odličnim predstavnikom oblasti, društev, korporacij ter številnim prijateljem rajnega. Zahvaljujemo se bratom Sokolom v Sarajevu in Ljubljani, ki so mu izkazali poslednje časti. Posebno so nas ganili dokazi vdanosti naših sodelavcev-namščencev, ki so svojemu senior-šefu stali ob strani v življenju in ob smrti. Zahvaljujemo se vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja. Posebna hvala g. dr. Janku Zirovniku, ki se je v imenu Rotary-kluba z ganljivimi besedami poslovil od pokojnika. Vsem številnim prijateljem in znancem, ki so nas tolažili v naši bridkosti, iskrena hvala.

Sveta maša zadušnica se bo vršila v ponedeljek, dne 26. oktobra ob 9 v frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

Ljubljana, dne 23. oktobra 1931.

Žalujoči ostali.